

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๔๔๔๐ (พ.ศ. ๒๕๕๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. ๒๕๑๑

เรื่อง ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน : ข้อกำหนด

และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน เล่ม 1 ข้อกำหนด

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน : ข้อกำหนด มาตรฐานเลขที่ มอก. 14061 - 2547

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๓๒๙๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน : ข้อกำหนด ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน เล่ม 1 ข้อกำหนด มาตรฐานเลขที่ มอก. 14061 เล่ม 1 - 2555 ไว้ ดังมีรายการละเอียดต่อท้าย ประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

หม่อมราชวงศ์พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิวัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

เล่ม 1 ข้อกำหนด

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดข้อกำหนดระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดระบบการจัดการป่าไม้สำหรับผู้ประกอบการต่าง ๆ และเพื่อให้หน่วยจดทะเบียนหรือหน่วยรับรองใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณารับรองระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
- 1.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมการจัดการสวนป่าในที่ดินของผู้ประกอบการในพื้นที่ที่กำหนด

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ ให้เป็นดังต่อไปนี้

- 2.1 การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (sustainable forest management, SFM) หมายถึง การจัดการเพื่อรักษาและส่งเสริมสภาพความสมบูรณ์ของป่าไม้ (health of forest) ในระยะยาวของระบบนิเวศป่าไม้ ในขณะเดียวกันก็สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ และเชิงนิเวศทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- 2.2 ระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (sustainable forest management system, SFM system) หมายถึง ระบบของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและการจัดการที่รวมถึงโครงสร้าง (structure) หน้าที่ความรับผิดชอบ (responsibility) วัฏปฏิบัติ (practice) ขั้นตอนการดำเนินงาน (procedure) กระบวนการ (process) และทรัพยากรของผู้ประกอบการในการนำไปปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบและการประเมินผล การคงไว้ และการปรับปรุงการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
- 2.3 พื้นที่ที่กำหนด หมายถึง พื้นที่ที่ขอรับการรับรองที่ผู้ประกอบการระบุไว้
- 2.4 พื้นที่แปลงใหญ่ (ตามความหมายในข้อ 3.3.1.5) หมายถึง ขนาดของพื้นที่ที่สามารถตัดไม้ได้ตามความเพิ่มพูนของไม้รายปี
- 2.5 สิ่งแวดล้อม (environment) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ซึ่งเกิดโดยธรรมชาติหรือเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

มอก. 14061 เล่ม 1-2555

- 2.6 สิทธิถือครอง (tenure) หมายถึง สิทธิที่แสดงความเป็นเจ้าของ หรือผู้มีสิทธิครอบครองตามกฎหมายในการใช้ประโยชน์ เก็บเกี่ยว หรือจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ระบุในรูปของเวลาและพื้นที่
- 2.7 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) หมายถึง บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับผลจากการดำเนินกิจกรรมการจัดการป่าไม้ในพื้นที่ที่กำหนด
- 2.8 ป่าไม้ (forest) หมายถึง สังคมพืชที่ประกอบด้วยไม้ยืนต้นเป็นหลักและพรรณไม้อื่น ๆ รวมถึงพืชชั้นล่าง สัตว์และจุลินทรีย์ รวมทั้งคุณค่าที่เกิดจากสังคมพืชนั้น
- 2.9 ป่าธรรมชาติ (natural forest) หมายถึง พื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์หรือพื้นที่ที่มีคุณค่าแก่การอนุรักษ์ เพื่อให้คงสภาพป่าไม้ไว้
- 2.10 สวนป่า (woodlot or plantation) หมายถึง พื้นที่ป่าไม้ที่ผู้ประกอบการปลูกขึ้นทั้งในที่ดินส่วนบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และที่ดินของรัฐซึ่งจัดให้เช่าซื้อหรือออกใบอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการพิทักษ์หรือเพื่อธุรกิจ
- 2.11 ทรัพยากรป่าไม้ (forest resource) หมายถึง ทรัพยากรและคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศป่าไม้ ไม่ว่าจะเป็นชีวณะ (biotic) หรือชีวณะ (abiotic) สังคมหรือเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ต้นไม้ พืชต่าง ๆ สัตว์ป่า พื้นดิน น้ำ อากาศ กับคุณค่าด้านพักผ่อนหย่อนใจ (recreational) ด้านจิตวิญญาณ (spiritual) และด้านมรดก (heritage)
- 2.12 ระบบวนวัฒน (silvicultural system) หมายถึง ระบบการปฏิบัติกับหมู่ไม้ ตลอดช่วงชีวิตของต้นไม้ในหมู่ไม้นั้น ซึ่งรวมถึง การคัดเลือกพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์ การเพาะ การปลูก การบำรุงรักษา การตัดสางขยายระยะ การตัดฟันไม้แก่ การตัดฟันไม้ที่ได้ขนาดตามแผนการจัดการ การทำให้มีหมู่ไม้ใหม่เกิดทดแทนและการปฏิบัติอื่นใดที่ช่วยเสริมให้เกิดสภาพที่เหมาะสม เอื้ออำนวยต่อการสืบพันธุ์และเติบโตของหมู่ไม้ใหม่
- 2.13 ระบบนิเวศ (ecosystem) หมายถึง ระบบที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ (micro-organisms) และสิ่งแวดล้อม ไม่มีชีวิต ที่มีความสัมพันธ์กันเป็นหน่วยที่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ ให้รวมถึงหน่วยเล็ก ๆ เช่น หยดน้ำ ไปจนถึงหน่วยใหญ่ ๆ เช่น ชีวมณฑล (biosphere)
- 2.14 ชนิดใกล้สูญพันธุ์ (endangered species) หมายถึง สิ่งมีชีวิตชนิดพันธุ์ใด ๆ ที่อยู่ในอันตรายใกล้สาบสูญ หรือมีแนวโน้มว่าเหลือน้อย
- 2.15 สารเคมี (chemical) หมายถึง สารสังเคราะห์ซึ่งนำมาใช้ในการจัดการป่าไม้ เช่น ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช และฮอร์โมน
- 2.16 ตัวควบคุมทางชีวภาพ (biological control agent) หมายถึง สิ่งมีชีวิตที่ใช้กำจัดหรือปรับสภาพประชากรของสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ

- 2.17 ชนิดต่างถิ่น (exotic species) หมายถึง สิ่งที่มีชีวิตชนิดพันธุ์ที่นำเข้ามาใหม่ที่ไม่ใช่ชนิดพันธุ์ของท้องถิ่นนั้น หรือไม่ชัดเจนว่าเป็นชนิดพันธุ์ท้องถิ่น
- 2.18 ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีกิจการและการบริหารเป็นของตนเอง เช่น บุคคล บริษัท ห้างหุ้นส่วน หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบัน สมาคม ที่ดำเนินการในเรื่องป่าไม้
- 2.19 การประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม (initial social assessment) หมายถึง การชี้บ่งสิ่งที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนภายในหรือพื้นที่รายรอบพื้นที่ที่กำหนด จากการดำเนินกิจกรรมของผู้ประกอบการ พร้อมทั้งจัดระดับนัยสำคัญของผลกระทบ
- 2.20 การประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง (initial environmental assessment) หมายถึง การชี้บ่งสิ่งที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมของพื้นที่ภายในหรือรายรอบพื้นที่ที่กำหนด จากการดำเนินกิจกรรมของผู้ประกอบการ พร้อมทั้งจัดระดับนัยสำคัญของผลกระทบ
- 2.21 พื้นที่รายรอบ หมายถึง พื้นที่ที่ได้จากการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมหรืออาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมของผู้ประกอบการ

3. ข้อกำหนด

ผู้ประกอบการต้องจัดทำและแสดงเจตจำนงที่จะปฏิบัติตามระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้ สำหรับตัวอย่างตัวชี้วัดที่ใช้ในการพิจารณาความเป็นไปตามข้อกำหนด สำหรับสวนป่าที่ปลูกในพื้นที่ดินของรัฐที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ ซึ่งอาจยังมีระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ มีรายละเอียดดังภาคผนวก ก ส่วนสวนป่าที่ปลูกขึ้นมาใหม่ในพื้นที่ของเอกชนโดยทั่วไป มีรายละเอียดดังภาคผนวก ข

3.1 การปฏิบัติตามข้อกำหนดและข้อบังคับ

- 3.1.1 ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภาระผูกพันต่าง ๆ ด้านการจัดการป่าไม้ที่ประเทศไทยลงนามในข้อตกลงระหว่างประเทศหรือภูมิภาค ที่เกี่ยวข้อง
- 3.1.2 ผู้ประกอบการต้องมีหลักฐานเป็นเอกสารแสดงสิทธิถือครองอย่างชัดเจนในที่ดินพื้นที่ที่กำหนด
- 3.1.3 พื้นที่ที่กำหนดต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการตัดไม้อย่างผิดกฎหมาย
- 3.1.4 ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างข้อกำหนดและข้อบังคับต่าง ๆ กับข้อกำหนดตามมาตรฐานนี้ ให้พิจารณาวัตถุประสงค์เป็นแต่ละกรณีไป

3.2 การปฏิบัติต่อชุมชนและผู้ใช้แรงงาน

- 3.2.1 ผู้ประกอบการต้องระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ที่กำหนด โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อมีการติดต่อสื่อสารและให้โอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

- 3.2.2 ผู้ประกอบการต้องจัดทำกระบวนการในการจัดการเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการขอความคิดเห็น และตอบสนองต่อข้อคิดเห็นนั้น รวมถึงเคารพต่อสิทธิอันชอบธรรมของชุมชนในท้องถิ่นทั้งตามกฎหมายและตามประเพณี
- 3.2.3 ผู้ประกอบการต้องให้โอกาสการจ้างงาน การฝึกอบรม และรวมถึงบริการอื่น ๆ แก่ชุมชนที่อยู่ภายในบริเวณสวนป่าที่กำหนดหรือบริเวณใกล้เคียง
- 3.2.4 ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญคุ้มครองตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้างและครอบครัวที่อยู่ในระบบการจัดการป่าไม้ และต้องยอมรับสิทธิในการรวมตัวและการต่อรองของลูกจ้าง
- 3.2.5 ผู้ประกอบการต้องมีมาตรการป้องกันความสูญเสียและความเสียหายต่อการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้คนในชุมชนท้องถิ่น หรือการกระทำที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามประเพณีที่เกี่ยวข้อง
- ในกรณีที่เกิดความสูญเสียหรือความเสียหาย ผู้ประกอบการต้องชดเชยความสูญเสียหรือความเสียหาย โดยผู้ประกอบการต้องกำหนดกระบวนการในการแก้ไขข้อขัดแย้งต่าง ๆ โดยสันติวิธี
- 3.2.6 ผู้ประกอบการต้องมีการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม และให้มีมาตรการในการแก้ไขและบรรเทาแก่ผู้ได้รับผลกระทบ โดยตรงจากการดำเนินกิจการ

3.3 แผนการจัดการ

- 3.3.1 ผู้ประกอบการต้องจัดทำแผนการจัดการที่มีความเหมาะสมกับขนาด และความซับซ้อนของการดำเนินการ โดยแผนการจัดการต้องจัดทำไว้เป็นเอกสาร มีการนำไปปฏิบัติและปรับปรุงให้ทันสมัย อยู่เสมอ พร้อมทั้งพิจารณาจากผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต้องกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวของการจัดการ และวิธีที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน แผนการจัดการและเอกสารสนับสนุนต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้
- 3.3.1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการ
- ในกรณีของสวนป่า ให้ระบุสาระสำคัญในการอนุรักษ์และการบูรณะส่วนที่จะให้คงสภาพป่าไม้ไว้ อย่างชัดเจน
- 3.3.1.2 รายละเอียดเกี่ยวกับผลผลิตจากสวนป่าที่ต้องการจัดการ รวมทั้งข้อจำกัดทางสภาพสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินและสิทธิถือครอง เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและลักษณะพื้นที่ข้างเคียง

- 3.3.1.3 รายละเอียดการออกแบบและการวางผัง (lay out) ของสวนป่า ต้องเป็นการป้องกันและสร้างเสริมการอนุรักษ์ป่าไม้ ไม่เป็นการทำลายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อป่าไม้ และต้องระบุไว้ในผังของสวนป่าให้เหมาะสมกับขนาดกิจกรรมและสอดคล้องกับสภาพป่าไม้ในบริเวณนั้น เช่น เส้นทางเดินของสัตว์ป่า ทางน้ำไหล
- 3.3.1.4 รายละเอียดระบบวนวัฒนหรือระบบการจัดการอื่น ๆ ที่อยู่บนพื้นฐานระบบนิเวศเดิมที่มีอยู่
- 3.3.1.5 การเลือกชนิดและกำหนดสัดส่วนของการทำไม้ออกรายปี (annual cut) อย่างมีเหตุผล ในกรณีที่มีการทำไม้ออกหมดทั้งแปลง (clear cut) ต้องมีพื้นที่ไม้เกิน 25 ไร่ (4 hectares) หรือในกรณีเป็นพื้นที่แปลงใหญ่ให้พิจารณาตามข้อ 3.5.3
- 3.3.1.6 การติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้
- 3.3.1.7 การอนุรักษ์และป้องกันพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์
- 3.3.1.8 พื้นที่ป่าไม้ต้องไม่มีการแปรสภาพไปเป็นสวนป่า ยกเว้น
- (1) เป็นพื้นที่ส่วนน้อยของป่าไม้ และ
  - (2) การแปรสภาพไม่ได้เกิดบนพื้นที่ส่วนที่มีคุณค่าในการอนุรักษ์สูง และ
  - (3) มีความชัดเจนในการคงไว้ซึ่งประโยชน์ระยะยาวในด้านการอนุรักษ์ของการจัดการป่าไม้
- การเปลี่ยนสภาพของป่าธรรมชาติไปสู่สวนป่าตั้งแต่เดือนธันวาคม 2537 (1994) จะไม่ได้รับการรับรอง เว้นแต่จะมีหลักฐานยืนยันว่า การเปลี่ยนสภาพไม่ได้เกิดจากผู้จัดการหรือเจ้าของทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 3.3.1.9 แผนการจัดการรวมทั้งมาตรการเฉพาะต้องทำให้มั่นใจในการรักษาและเพิ่มสภาพป่าเพื่อการอนุรักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาพรวมแผนการจัดการต้องสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนได้
- 3.3.1.10 สัดส่วนของพื้นที่อนุรักษ์เป็นป่าธรรมชาติ ต้องเหมาะสมกับสัดส่วนของสวนป่า และมีการฟื้นฟูให้ปกคลุมด้วยป่าธรรมชาติตามมาตรฐานภูมิภาคอาเซียน
- ในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานของประเทศหรือภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง ให้มีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของพื้นที่ที่กำหนด
- 3.3.1.11 ต้องมีมาตรการในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพโครงสร้าง ความสมบูรณ์และกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน รูปแบบ วิธีการและอัตราการทำไม้ การสร้างตลอดจนการบำรุงรักษาเส้นทาง รวมทั้งการเลือกชนิดพันธุ์ ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมสภาพของดินในระยะยาว หรือส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำและการเปลี่ยนเส้นทางน้ำไหลของน้ำจากปกติ

- 3.3.1.12 ต้องมีแผนที่แสดงพื้นที่ที่สำคัญของทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ กิจกรรมการจัดการที่วางแผนไว้ และแสดงถึงสิทธิถือครอง
- 3.3.1.13 เทคนิคการทำไม้ (harvesting technique) และเครื่องมือที่ใช้
- 3.3.2 ผู้ประกอบการต้องทบทวนแผนการจัดการเป็นระยะ ๆ พร้อมกับนำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังหรือข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการ และวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มาประกอบการพิจารณา รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ
- 3.3.3 ผู้ประกอบการต้องจัดฝึกอบรมและชี้แนะลูกจ้าง เพื่อให้มั่นใจในการนำแผนการจัดการไปปฏิบัติอย่างพอเพียง
- 3.3.4 ผู้ประกอบการต้องมีแผนการจัดการ โดยสังเขปไว้ เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน
- 3.4 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 3.4.1 ผู้ประกอบการต้องประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ให้เหมาะสมกับขนาดและพื้นที่ของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมถึงทรัพยากรที่ได้รับผลกระทบแต่ละประเภท รวมทั้งป่าธรรมชาติ ทั้งนี้ต้องพิจารณาผลกระทบระดับภูมิทัศน์ รวมถึงผลกระทบอันเกิดจากการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก การประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการก่อนจะเริ่มปฏิบัติการ
- 3.4.2 การใช้สารเคมีที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ต้องเป็นไปตามที่องค์การหรือข้อตกลงระหว่างประเทศกำหนด ในกรณีที่มีการใช้สารเคมีดังกล่าว ต้องมีหลักฐานแสดงว่าไม่มีการปนเปื้อนหรือตกค้างของสารเคมีนั้น ๆ เกินมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหาร สารเคมี ภาชนะบรรจุ รวมทั้งของเสียอันตราย ทั้งของแข็งและของเหลว เชื้อเพลิงและน้ำมัน ต้องมีการกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสมด้านสิ่งแวดล้อม การใช้ตัวควบคุมทางชีวภาพต้องมีการจัดทำรายละเอียดวิธีการเป็นเอกสารและใช้ให้น้อยที่สุด เฝ้าระวังและควบคุมอย่างเข้มงวดตามกฎหมาย ระเบียบ ทั้งระดับประเทศและระดับสากลที่เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสิ่งมีชีวิตแปลงพันธุกรรม (genetically modified organism)
- 3.4.3 ผู้ประกอบการต้องมีระบบในการคุ้มครองป้องกันชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายาก หรือชนิดใกล้สูญพันธุ์ รวมทั้งถิ่นที่อยู่ของสัตว์เหล่านั้น ต้องมีการกำหนดเขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองให้เหมาะสมกับขนาดและพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ โดยมีการควบคุมการทำลายสภาพป่าไม้ การล่าสัตว์ จับสัตว์น้ำ และวางกับดัก
- ผู้ประกอบการต้องมีมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากสัตว์รบกวน เชื้อโรค ไฟ และพืชรุกราน (invasive plant introduction) โดยอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันและควบคุมโดยวิธีชีวภาพมากกว่าการใช้สารเคมี

- 3.4.4 ผู้ประกอบการต้องมีการรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศให้คงอยู่และเพิ่มความสมบูรณ์โดยวิถีธรรมชาติ ซึ่งรวมถึง
- 3.4.4.1 การเกิดและขยายพันธุ์ของป่าไม้ ควรเลือกพันธุ์ไม้ประจำถิ่นมากกว่าพันธุ์ไม้ต่างถิ่นในการปลูกป่าหรือการบูรณะระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม ในกรณีที่มีการใช้ชนิดต่างถิ่น ต้องมีการควบคุมและป้องกันเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อระบบนิเวศ และมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ
- 3.4.4.2 ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ และระบบนิเวศ
- ความหลากหลายขององค์ประกอบของป่า ต้องได้รับการยอมรับในการเพิ่มพูนด้านเศรษฐกิจ นิเวศ และสังคม ความหลากหลายนี้ อาจรวมถึงขนาดและการกระจายของพื้นที่ป่าที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์จำนวน และองค์ประกอบของชนิดพันธุ์ ตลอดจนชั้นอายุและโครงสร้างระบบนิเวศ
- 3.4.4.3 การปกป้องวัฏจักรธรรมชาติ ที่มีผลต่อการผลิตของระบบนิเวศ
- 3.4.5 ผู้ประกอบการต้องมีการปกป้องตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของระบบนิเวศที่มีอยู่ภายในภูมิทัศน์นั้น และบันทึกไว้ในแผนที่
- 3.4.6 ผู้ประกอบการต้องจัดทำและปฏิบัติตามคำแนะนำที่เขียนไว้ เพื่อควบคุมการกัดเซาะ ลดความเสียหายจากการทำไม้ การสร้างถนนและการรบกวนใด ๆ จากการใช้เครื่องมือกล รวมถึงต้องปกป้องแหล่งน้ำ
- 3.4.7 ผู้ประกอบการต้องระบุถึงความสำคัญหรือคุณค่าของพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์ และวิธีการดูแลรักษา
- 3.5 การใช้ประโยชน์จากป่าไม้
- 3.5.1 การจัดการป่าไม้ต้องก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม ที่ได้จากผลผลิตจากป่าหรือการบริการในรูปแบบต่าง ๆ
- ผู้ประกอบการต้องสามารถอยู่รอดได้ทางเศรษฐกิจ แม้มีค่าใช้จ่ายในการรับผิดชอบอย่างเต็มรูปแบบทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 3.5.2 ผู้ประกอบการต้องพยายามหาจุดแข็งและสร้างความหลากหลายของผลผลิตในเชิงเศรษฐกิจ โดยหลีกเลี่ยงการพึ่งพาผลผลิตเพียงชนิดเดียว
- 3.5.3 ผู้ประกอบการต้องวางแผนการตัดไม้ การเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ไม่เกินระดับที่สามารถผลิตและดำรงอยู่อย่างยั่งยืน
- 3.5.4 ผู้ประกอบการต้องรักษาไว้และส่งเสริมคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ และบริการต่าง ๆ เช่น คุณค่าและความสำคัญในการเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และการนันทนาการ

3.5.5 ผู้ประกอบการต้องลดการสูญเสียที่เกี่ยวข้องกับการทำไม้ การทำถนน หรือการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ให้น้อยที่สุด

3.5.6 ผู้ประกอบการต้องส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าไม้ โดยชุมชนในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

3.6 การติดตามตรวจสอบและการประเมินผล

3.6.1 การประเมินเพื่อพิจารณาว่าเป็นป่าที่มีคุณค่าในด้านการอนุรักษ์ ผู้ประกอบการต้องทำอย่างครบถ้วนเหมาะสมกับขนาดและความเข้มข้นของการจัดการป่าไม้

3.6.2 ในกรณีที่มีการให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์ และทางเลือกในการดูแลรักษา ผู้ประกอบการต้องพิจารณาสัดส่วนการปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และเหตุผลของการไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.6.3 แผนการจัดการของผู้ประกอบการ ต้องมีการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ เพื่อประเมินสภาพป่าไม้ ผลที่ได้ของผลผลิตป่าไม้ การตรวจสอบย้อนกลับ (chain of custody) กิจกรรมด้านบริหาร และผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

การติดตามตรวจสอบสวนป่า รวมถึงการประเมินแนวโน้มนโยบายที่เกี่ยวข้องทางสังคมและนิเวศ ทั้งในบริเวณสวนป่าและภายนอกสวนป่า (เช่น การสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ ผลกระทบต่อแหล่งน้ำและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนในท้องถิ่น) ให้เหมาะสมกับขนาดและความหลากหลายของการดำเนินกิจกรรมตามที่ระบุใน ข้อ 3.2 และ 3.4

ผู้ประกอบการต้องไม่ปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นแปลงขนาดใหญ่ เว้นแต่ได้มีการทดลองหรือทราบจากประสบการณ์ว่า พืชดังกล่าวไม่เป็นพืชรุกราน สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในการใช้ที่ดินเพื่อการปลูกสวนป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ประโยชน์และการเข้าถึงของคนในท้องถิ่น

3.6.4 ผู้ประกอบการต้องมีการกำหนดความถี่และความเข้มของกระบวนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับขนาด ความซับซ้อนและความเปราะบางของสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบ กระบวนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังควรทำอย่างสม่ำเสมอ ในช่วงเวลาที่สามารถเปรียบเทียบผลและประเมินการเปลี่ยนแปลงได้

การติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังต้องดำเนินการทุกปี เพื่อประเมินประสิทธิผลของมาตรการต่าง ๆ

3.6.5 การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต้องรวมถึงการรวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่จำเป็นต่อการเฝ้าระวัง ซึ่งอย่างน้อยผู้ประกอบการต้องมีตัวชี้บ่ง ดังต่อไปนี้

3.6.5.1 ผลที่ได้จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตป่าไม้ทั้งหมด

- 3.6.5.2 อัตราการเติบโต การฟื้นฟู และสภาพป่าไม้
- 3.6.5.3 องค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ของพันธุ์พืชและสัตว์
- 3.6.5.4 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากปฏิบัติการเก็บเกี่ยว และอื่น ๆ
- 3.6.5.5 ค่าใช้จ่าย ผลผลิต และประสิทธิภาพของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
- 3.6.6 ผู้ประกอบการต้องจัดทำเอกสาร ที่สามารถใช้ตรวจสอบและเฝ้าระวังผลผลิตจากป่าไม้ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นตามกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ
- 3.6.7 ผู้ประกอบการต้องนำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังไปใช้และแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการ รวมทั้งต้องมีไว้เพื่อเผยแพร่ (ถ้าไม่เป็นความลับ)
- 3.7 การบันทึกผล
  - 3.7.1 ผู้ประกอบการต้องบันทึกผลการดำเนินการ ตามแผนการจัดการและการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานนี้ โดยผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ
  - 3.7.2 บันทึกต้องสามารถชี้บ่ง อ่านได้ และสามารถสอบกลับถึงกิจกรรม มีวิธีการในการจัดเก็บและรักษาไว้เพื่อที่จะสามารถเรียกใช้ได้ง่าย มีการป้องกันจากการทำลายหรือสูญหาย และต้องกำหนดระยะเวลาการจัดเก็บบันทึก

ภาคผนวก ก

ข้อกำหนดและตัวอย่างตัวชี้วัดสำหรับสวนป่าที่ยังมีระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3. ข้อกำหนดทั่วไป		
3.1 การปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับ		
3.1.1 ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาระผูกพันต่าง ๆ ด้านการจัดการป่าไม้ที่ประเทศไทยลงนามในข้อตกลงระหว่างประเทศหรือภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง	มีการชี้แจงรายการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งกฎหมายระดับชาติและระดับท้องถิ่น ข้อกำหนด ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ	<ul style="list-style-type: none"> • พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484* • พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 * • พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 * • พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535* • พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535* • พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2545* • พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535* • พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551* • พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535* • ข้อกำหนด กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง • มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง • กฎระเบียบทางการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • กฎระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปลูกสร้างสวนป่า
	มีการชี้แจงรายการกฎหมายตามข้อตกลงระหว่างประเทศหรือภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> • ข้อตกลงการจัดการป่าไม้ของอาเซียน • ข้อกำหนดและตัวชี้วัดของ ITTO (International Tropical Timber Organization) • กฎหมายป่าไม้ของสหภาพยุโรป (European Union Forest Law Enforcement, Governance & Trade, EU FLEGT) • The Lacey Act ของสหรัฐอเมริกา

หมายเหตุ * ในกรณีที่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎระเบียบที่ระบุไว้เป็นตัวอย่าง หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบ ให้ใช้กฎหมาย กฎระเบียบฉบับที่มีผลบังคับใช้ ณ เวลานั้น ๆ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
		<ul style="list-style-type: none"> • อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ • กฎหมายขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization, ILO) • อนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention, IPPC) • อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าใกล้สูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora , CITES)
	มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> • ใบเสร็จรับเงินการชำระค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนด • ใบอนุญาต • บันทึก รายงาน • หนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า หรือหนังสือรับรองแหล่งกำเนิด (certificate of origin) • ใบเบิกทาง
3.1.2 ผู้ประกอบการต้องมีหลักฐานเป็นเอกสารแสดงสิทธิถือครองอย่างชัดเจนในพื้นที่ที่กำหนด	มีเอกสารแสดงสิทธิถือครองในพื้นที่ที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> • โฉนดที่ดิน (น.ส.4) • หนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) • หนังสือรับรองสิทธิทำกิน (ส.ท.ก.) • หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 หรือ น.ส.3 ก) • สัญญาเช่า • หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดิน • หนังสือหรือเอกสารแสดงสิทธิอื่นใดตามกฎหมาย
3.1.3 พื้นที่ที่กำหนดต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการตัดไม้อย่างผิดกฎหมาย	ไม่มีกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานการตรวจสอบการกระทำที่ผิดกฎหมาย เช่น การตัดไม้หวงห้าม การล่าสัตว์สงวน • บันทึกการแจ้งความดำเนินคดี

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.1.4 ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างข้อกำหนดและข้อบังคับต่าง ๆ กับข้อกำหนดตามมาตรฐานนี้ให้พิจารณาวัตถุประสงค์เป็นแต่ละกรณีไป</p>	<p>มีการชี้แจงข้อขัดแย้งระหว่างกฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ กับข้อกำหนดตามมาตรฐานนี้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกรายละเอียดข้อขัดแย้งระหว่างกฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ กับข้อกำหนดตามมาตรฐานนี้ • บันทึกการประเมินข้อขัดแย้งระหว่างข้อกำหนดและข้อบังคับต่าง ๆ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของข้อกำหนดตามมาตรฐาน
	<p>มีกระบวนการแก้ปัญหาในกรณีมีข้อขัดแย้ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินการตามผลการประเมินที่เกิดจากความเห็นชอบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
<p>3.2 การปฏิบัติต่อชุมชนและผู้ใช้แรงงาน</p>		
<p>3.2.1 ผู้ประกอบการต้องระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ที่กำหนด โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อ มีการติดต่อสื่อสารและให้โอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>	<p>มีกระบวนการในการชี้แจงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ได้รับผลกระทบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บัญชีรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่อยู่ติดต่อได้ วิธีการติดต่อสื่อสาร • รายงานหรือบันทึกข้อมูลการได้รับผลกระทบหรือการมีส่วนได้ส่วนเสียของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย • บันทึกการทบทวน การตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย • บันทึกการติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
	<p>มีการติดต่อสื่อสารและให้โอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการสื่อสาร • แผนการการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม • บันทึกการติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย • บันทึกผลการดำเนินการตามแผน • หนังสือชมเชย ขอร้องเรียนและข้อเสนอแนะ • บันทึกหรือประกาศการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.2.2 ผู้ประกอบการต้องจัดทำกระบวนการในการจัดการ เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการขอความคิดเห็น และตอบสนองต่อข้อคิดเห็นนั้น รวมถึงเคารพต่อสิทธิอันชอบธรรมของชุมชนในท้องถิ่นทั้งตามกฎหมาย ตามประเพณี</p>	<p>มีกระบวนการในการจัดการให้ชุมชนมีส่วนร่วม การขอความคิดเห็น และตอบสนองต่อข้อคิดเห็น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม • บันทึกหรือประกาศการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ • บันทึกหรือรายงานการประชุมความคิดเห็นจากชุมชน และผลการพิจารณา • บันทึกการดำเนินการตอบสนองต่อข้อคิดเห็น
	<p>อนุญาตชุมชนในท้องถิ่นเข้ามาปฏิบัติการกิจทั้งตามกฎหมาย ตามประเพณี และเป็นไปตามระบบวัฒนธรรมที่เหมาะสม มีการศึกษา เก็บข้อมูลวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานผลการศึกษา เก็บข้อมูลวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เช่น เอกสาร รูปภาพ เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น • บันทึกการอนุญาตให้เข้ามาในพื้นที่ ภาพถ่ายการเข้ามาใช้พื้นที่ตามวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น
<p>3.2.3 ผู้ประกอบการต้องให้โอกาสการจ้างงาน การฝึกอบรม และรวมถึงบริการอื่น ๆ แก่ชุมชนที่อยู่ภายในบริเวณสวนป่าที่กำหนดหรือบริเวณใกล้เคียง</p>	<p>ผู้ประกอบการสวนป่าเปิดโอกาสให้ชุมชนที่อยู่ภายในบริเวณสวนป่าที่กำหนดหรือบริเวณใกล้เคียงได้รับการจ้างงานเป็นลำดับแรก</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ประกาศนโยบายการจ้างงาน • ทะเบียนบัญชีรายชื่อคนงาน • ทะเบียนประวัติคนงาน • บัญชีรายชื่อชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงสวนป่า • บันทึกเหตุการณ์ไม่จ้างงานชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงสวนป่า
	<p>ผู้ประกอบการสวนป่าให้การสนับสนุนสำหรับการฝึกอบรม การบริการสำหรับโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนที่อยู่ภายในบริเวณสวนป่าที่กำหนดหรือบริเวณใกล้เคียงเป็นลำดับแรก</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แบบสอบถามความต้องการการฝึกอบรม • แผนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร • บันทึกการฝึกอบรม • บันทึกการประเมินผลการฝึกอบรม • ประกาศหรือบันทึกแสดงหลักฐานการให้สวัสดิการและบริการอื่น ๆ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3.2.4 ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญคุ้มครองตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้าง และครอบครัวที่อยู่ในระบบการจัดการป่าไม้และต้องยอมรับสิทธิในการรวมตัวและต่อรองของลูกจ้าง	มีการชี้แจงและรวบรวมข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> • พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551* • พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2550* • พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535* • กฎระเบียบทางการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • แผนการฝึกอบรมการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย • บันทึกผลการฝึกอบรมฯ • บันทึกการประเมินผลการฝึกอบรมฯ
	มีการติดตามและปรับปรุงข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัยให้เป็นปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัย
	มีการเผยแพร่ข้อมูลด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัย นโยบาย วิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยให้ลูกจ้างและครอบครัวรับทราบ	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และการทำงานกับสารเคมีอันตราย • บันทึกการประเมินผลการฝึกอบรมฯ
	มีการแบ่งขอบเขตพื้นที่อันตราย ข้อห้ามข้อแนะนำสำหรับการจัดเก็บและการจัดการสารเคมีอันตราย (ถ้ามี)	<ul style="list-style-type: none"> • สัญลักษณ์บ่งบอกพื้นที่อันตราย • เอกสารข้อแนะนำในการจัดเก็บ จัดการสารเคมีอันตราย, ข้อมูลรายละเอียดคุณสมบัติของสารเคมี (MSDS) • บันทึกการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมีอันตราย
	การเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน	<ul style="list-style-type: none"> • รายการอุปกรณ์ ความปลอดภัย (เช่น หมวกนิรภัย ถุงมือ รองเท้า แวนนิรภัย ที่อุดหู) • บันทึกการเบิก-จ่ายอุปกรณ์ความปลอดภัย • บันทึกการบำรุงรักษาอุปกรณ์ • บันทึกประวัติการฝึกอบรมการปฐมพยาบาลของผู้เกี่ยวข้อง
	มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเพียงพอและพร้อมใช้งาน	<ul style="list-style-type: none"> • รายการอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น • บันทึกการเบิก-จ่ายอุปกรณ์ปฐมพยาบาล • รายงานอุบัติเหตุ การตรวจสอบหลักฐาน

หมายเหตุ *ในกรณีที่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎระเบียบที่ระบุไว้เป็นตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบ ให้ใช้กฎหมาย กฎระเบียบฉบับที่มีผลบังคับใช้ ณ เวลานั้น ๆ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
	มีสิทธิในการรวมตัวและต่อรองของลูกจ้างตามกฎหมายแรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานการประชุมร่วมระหว่างลูกจ้างและนายจ้างเพื่อตกลงแก้ไขข้อขัดแย้งร่วมกัน • บันทึกข้อตกลงระหว่างลูกจ้างและนายจ้าง
3.2.5 ผู้ประกอบการต้องมีมาตรการป้องกันความสูญเสีย และความเสียหายต่อการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่น หรือการกระทำที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามประเพณีที่เกี่ยวข้องในกรณีที่เกิดความสูญเสียหรือความเสียหาย ผู้ประกอบการต้องชดเชยความสูญเสียหรือความเสียหาย โดยผู้ประกอบการต้องกำหนดกระบวนการในการแก้ไขข้อขัดแย้งต่าง ๆ โดยสันติวิธี	มีการชั่งใจการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> • รายการและแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่น • รายงานการดำเนินการและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากร • บันทึกการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น • บันทึกข้อตกลง
	มีการชดเชยความสูญเสีย หรือความเสียหายจากการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่น • รายงานความเสียหายต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ • บันทึกการสนทนาหรือการประชุมชี้แจงการชดเชย ความเสียหาย ของชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ และรายชื่อเข้าร่วมประชุม • หลักฐานการจ่ายค่าชดเชยแก่ชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ
	มีกระบวนการการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการประชุมร่วมกันกับชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขข้อขัดแย้ง • รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม • ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการกับชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
	มีการชี้แจงพื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินการตามประเพณีและสิทธิของการเข้าถึงพื้นที่ของคนในชุมชนในการดำเนินการตามประเพณีที่เกี่ยวข้อง โดยระบุช่วงเวลาที่มีการดำเนินการดังกล่าว	<ul style="list-style-type: none"> • รายการและแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมแหล่งนิเวศวิทยา หรือความเชื่อทางศาสนาที่สำคัญภายในพื้นที่ที่ขอรับการรับรอง • บันทึกการอนุญาตหรือการเข้ามาในพื้นที่ของผู้คนในชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งบันทึกวันเวลา
3.2.6 ผู้ประกอบการต้องมีการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม และให้มีมาตรการในการแก้ไขและบรรเทาแก่ผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินกิจการ	การประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม • บันทึกการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสวนป่า • บันทึกข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะของชุมชน
	มาตรการแก้ไขและบรรเทาแก่ผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินกิจการ	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการเพื่อลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม ที่สอดคล้องกับผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม • บันทึกข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะของชุมชน • บันทึกผลการดำเนินการลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมตามแผนการจัดการ
3.3 แผนการจัดการ		
3.3.1 ผู้ประกอบการต้องจัดทำแผนการจัดการที่มีความเหมาะสมกับขนาด และความซับซ้อนของการดำเนินการ โดยแผนการจัดการต้องจัดทำไว้เป็นเอกสาร มีการนำไปปฏิบัติและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ พร้อมทั้งพิจารณาจากผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต้องกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวของการจัดการ และวิธีที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน แผนการจัดการและเอกสารสนับสนุนต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้	มีการจัดทำแผนการจัดการสวนป่าเป็นเอกสาร ที่มีความเหมาะสมกับขนาด และความซับซ้อนของการดำเนินการของสถานประกอบการและมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ พร้อมทั้งพิจารณาจากผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการที่เป็นเอกสาร และความเหมาะสมกับขนาดและความซับซ้อนของการดำเนินการของสถานประกอบการ • หลักฐานการปรับปรุงแผนการจัดการตามความเหมาะสมของสภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป • บันทึกหรือรายงานผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม • บันทึกหรือรายงานผลการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง • แผนการจัดการเพื่อลดผลกระทบที่สอดคล้องกับผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
	<p>มีการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวของการจัดการ และวิธีที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการดำเนินการและการติดตามผลการดำเนินการ ตลอดจนผลกระทบที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อมตามแผนการจัดการ • แผนการจัดการสวนป่ามีการกำหนดวัตถุประสงค์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวไว้ • แผนปฏิบัติการการจัดการสวนป่าเป็นรายปี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ระยะยาวที่กำหนดไว้ • หลักฐานการปรับปรุงแผนปฏิบัติการการจัดการสวนป่า ตามความเหมาะสมของสภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป
<p>3.3.1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการ ในกรณีของสวนป่าให้ระบุสาระสำคัญในการอนุรักษ์และการบูรณะส่วนที่จะให้คงสภาพป่าไม้อย่างชัดเจน</p>	<p>มีการระบุสาระสำคัญในการอนุรักษ์และการบูรณะเพื่อจะให้คงสภาพป่าไม้อยู่ในแผนการจัดการ (ถ้ามี)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการสวนป่าต้องระบุสาระสำคัญในการอนุรักษ์และการบูรณะ เพื่อให้คงสภาพป่าไม้อยู่ในแผนการจัดการ พร้อมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบและระยะเวลาดำเนินการ • หลักฐานการระบุพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ที่มีแผนการบูรณะ เพื่อจะให้คงสภาพป่าไม้อยู่หรือแสดงไว้บนแผนที่
<p>3.3.1.2 รายละเอียดเกี่ยวกับผลผลิตจากสวนป่าที่ต้องการจัดการ รวมทั้งข้อจำกัดทางสภาพสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินและสิทธิถือครองเงื่อนไฆทางเศรษฐกิจ สังคม และลักษณะพื้นที่ข้างเคียง</p>	<p>มีการระบุผลผลิตจากสวนป่า</p> <p>มีการระบุข้อจำกัดทางสภาพสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินและสิทธิถือครองเงื่อนไฆทางเศรษฐกิจ สังคม และลักษณะพื้นที่ข้างเคียง (ตามความเหมาะสม)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกประมาณการผลผลิตไม้เป็นรายปี ตามแผนการจัดการ พร้อมผลผลิตอื่น ๆ เช่น พืชสมุนไพร เห็ด ฯลฯ (ถ้ามี) • บันทึกผลผลิตไม้เป็นรายปี ตามแผนการจัดการพร้อมผลผลิตอื่น ๆ เช่น พืชสมุนไพร เห็ด ฯลฯ (ถ้ามี) • บันทึกข้อจำกัดทางสภาพสิ่งแวดล้อม • บันทึกข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน • บันทึกข้อจำกัดในสิทธิการถือครองที่ดิน • บันทึกข้อจำกัดของเงื่อนไฆทางเศรษฐกิจสังคม • บันทึกข้อจำกัดตามลักษณะพื้นที่ข้างเคียง

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.3.1.3 รายละเอียดการออกแบบและการวางผัง (lay out) ของสวนป่า ต้องเป็นการป้องกันและสร้างเสริม การอนุรักษ์ป่าไม้ ไม่เป็นการทำลายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อป่าไม้ และต้องระบุไว้ในผังของสวนป่าให้เหมาะสมกับขนาดกิจกรรมและสอดคล้องกับสภาพป่าไม้ในบริเวณนั้น เช่น เส้นทางเดินของสัตว์ป่าทางน้ำไหล</p>	<p>มีการออกแบบและการวางผังของสวนป่าในรูปแบบการป้องกันและสร้างเสริมการอนุรักษ์ป่าไม้ ไม่เป็นการทำลายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อป่าไม้ และต้องระบุไว้ในผังของสวนป่าให้เหมาะสมกับขนาดกิจกรรมและสอดคล้องกับสภาพป่าไม้ในบริเวณนั้น เช่น เส้นทางเดินของสัตว์ป่า ทางน้ำไหล</p>	<ul style="list-style-type: none"> เอกสารการออกแบบการจัดการพื้นที่สวนป่า โดยระบุไว้ในแผนผังสวนป่า ทั้งพื้นที่ที่มีการจัดการป่าไม้และพื้นที่อนุรักษ์ แผนการจัดการสวนป่าต้องเป็นการป้องกันและสร้างเสริมการอนุรักษ์ป่าไม้ บันทึกรายละเอียดแผนปฏิบัติการและกิจกรรมต่าง ๆ ในสวนป่า ในแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งระบุพื้นที่อนุรักษ์ต่าง ๆ
<p>3.3.1.4 รายละเอียดระบบวนวัฒน หรือระบบการจัดการอื่น ๆ ที่อยู่บนพื้นฐานระบบนิเวศเดิมที่มีอยู่</p>	<p>ระบบระบบวนวัฒน หรือระบบการจัดการอื่น ๆ ที่อยู่บนพื้นฐานระบบนิเวศเดิมที่มีอยู่</p>	<ul style="list-style-type: none"> เอกสารแผนการจัดการสวนป่าในส่วนของระบบวนวัฒนและระบบการจัดการอื่น ๆ ที่มีอยู่เดิม บันทึกรายละเอียดการปฏิบัติตามระบบวนวัฒนและระบบการจัดการอื่น ๆ
<p>3.3.1.5 การเลือกชนิดและกำหนดสัดส่วนของการทำไม้ออกรายปี (annual cut) อย่างมีเหตุผลในกรณีที่มีการทำไม้ออกหมดทั้งแปลง (clear cut) ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 25 ไร่ (4 hectares) หรือในกรณีเป็นพื้นที่แปลงใหญ่ให้พิจารณาตามข้อ 3.5.3</p>	<p>มีการเลือกชนิดและกำหนดสัดส่วนของการทำไม้ออกรายปี อย่างมีเหตุผล</p> <p>ในกรณีที่มีการทำไม้ออกหมดทั้งแปลง ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 25 ไร่ หรือในกรณีเป็นพื้นที่แปลงใหญ่ให้พิจารณาตามข้อ 3.5.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการทำไม้ออกรายปี ข้อมูลการสำรวจปริมาณไม้ บันทึกการทำไม้ออก ขนาดพื้นที่ที่ทำไม้ออก แผนการทำไม้ออก แผนที่พื้นที่ที่ทำไม้ออก
<p>3.3.1.6 การติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้</p>	<p>มีการติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้ และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้ และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้ตามความเหมาะสมแต่ไม่เกิน 5 ปี บันทึกแสดงการตรวจวัดการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงตามแผนที่กำหนดไว้
<p>3.3.1.7 การอนุรักษ์และป้องกันพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์</p>	<p>มีการสำรวจเพื่อชิงพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการสำรวจพันธุ์พืชและสัตว์หายาก บันทึกการสำรวจพันธุ์พืชและสัตว์หายาก

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
		<ul style="list-style-type: none"> หลักฐานการระบุตำแหน่งที่สำรวจพบพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากลงบนผังแสดงพื้นที่การจัดการสวนป่า
	<p>มีการจัดทำแผนการอนุรักษ์และป้องกันพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการอนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์หายาก บันทึกผลการดำเนินการตามแผนการอนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์หายาก
<p>3.3.1.8 พื้นที่ป่าไม้ต้องไม่มีการแปลงสภาพไปเป็นสวนป่า ยกเว้น</p> <p>(1) เป็นพื้นที่ส่วนน้อยของป่าไม้ และ</p> <p>(2) การแปลงสภาพไม่ได้เกิดบนพื้นที่ส่วนที่มีคุณค่าในการอนุรักษ์สูง และ</p> <p>(3) มีความชัดเจนในการคงไว้ซึ่งประโยชน์ระยะยาวในด้านการอนุรักษ์ของการจัดการป่าไม้</p> <p>การเปลี่ยนสภาพของป่าธรรมชาติไปสู่สวนป่าตั้งแต่เดือนธันวาคม 2537 (1994) จะไม่ได้รับการรับรอง เว้นแต่จะมีหลักฐานยืนยันว่า การเปลี่ยนสภาพไม่ได้เกิดจากผู้จัดการหรือเจ้าของทั้งทางตรงและทางอ้อม</p>	<p>ไม่มีการแปลงสภาพป่าไม้ไปเป็นสวนป่า ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2537 (1994) โดยผู้จัดการหรือเจ้าของทั้งทางตรงและทางอ้อม</p> <p>ข้อยกเว้นการแปลงสภาพป่าไม้ไปเป็นสวนป่า มีได้ในกรณีต่อไปนี้</p> <p>(1) เป็นพื้นที่ส่วนน้อยของป่าไม้ และ</p> <p>(2) การแปลงสภาพไม่ได้เกิดบนพื้นที่ส่วนที่มีคุณค่าในการอนุรักษ์สูง และ</p> <p>(3) มีความชัดเจนในการคงไว้ซึ่งประโยชน์ระยะยาวในด้านการอนุรักษ์ของการจัดการป่าไม้</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการจัดการป่าไม้ รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินงาน ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พนักงาน การสอบถามชาวบ้านและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย <ul style="list-style-type: none"> เหตุผลความจำเป็นในการแปลงสภาพจากป่าไม้ไปเป็นสวนป่า แผนการจัดการป่าไม้ทั้งในปัจจุบันและอดีต เงื่อนไขท้ายใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง ผังแสดงพื้นที่การจัดการป่าไม้ และผังแสดงพื้นที่ที่มีการแปลงสภาพไปเป็นสวนป่าทั้งในปัจจุบันและอดีต ผังแสดงพื้นที่การอนุรักษ์ที่มีอยู่เดิมก่อนการแปลงสภาพไปเป็นสวนป่า
<p>3.3.1.9 แผนการจัดการรวมทั้งมาตรการเฉพาะ ต้องทำให้มั่นใจในการรักษาและเพิ่มสภาพป่าเพื่อการอนุรักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง</p>	<p>แผนการจัดการต้องรวมถึงการรักษาและเพิ่มสภาพป่าเพื่อการอนุรักษ์ และสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการจัดการป่าไม้โดยเฉพาะในด้านการดูแลรักษาและเพิ่มสภาพป่าไม้ รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินงานการดูแลรักษาและเพิ่มสภาพป่าไม้ สภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาพรวมแผนการจัดการต้องสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนได้</p>		<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการเปิดเผยแผนการรักษาและการเพิ่มสภาพป่าไม้ • การสัมภาษณ์ประชาชนในท้องถิ่น ในด้านการดูแลรักษาและเพิ่มสภาพป่าไม้
<p>3.3.1.10 สัดส่วนของพื้นที่อนุรักษ์เป็นป่าธรรมชาติต้องเหมาะสมกับสัดส่วนของสวนป่า และมีการฟื้นฟูให้ปกคลุมด้วยป่าธรรมชาติตามมาตรฐานภูมิภาคอาเซียน</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานของประเทศหรือภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง ให้มีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของพื้นที่ที่กำหนด</p>	<p>มีพื้นที่ที่มีการฟื้นฟูให้ปกคลุมด้วยป่าธรรมชาติตามมาตรฐานภูมิภาคอาเซียน หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5% ของพื้นที่ที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มีการกำหนดสัดส่วนขนาดพื้นที่ที่กำหนดให้มีการฟื้นฟูให้ปกคลุมด้วยป่าธรรมชาติ • แผนฟื้นฟูพื้นที่ให้ปกคลุมด้วยป่าธรรมชาติ • ผังแสดงพื้นที่การฟื้นฟูให้ปกคลุมด้วยป่าธรรมชาติ • รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินงานในการฟื้นฟูพื้นที่ให้ปกคลุมด้วยป่าธรรมชาติ • ภาพถ่ายเท็จจริงในพื้นที่
<p>3.3.1.11 ต้องมีมาตรการในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพโครงสร้าง ความสมบูรณ์ และกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน รูปแบบวิธีการและอัตราการทำไม้ การสร้างตลอดจนการบำรุงรักษาเส้นทาง รวมทั้งการเลือกชนิดพันธุ์ ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมสภาพของดินในระยะยาว หรือส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำ และการเปลี่ยนเส้นทางไหลของน้ำจากปกติ</p>	<p>ต้องมีมาตรการในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพโครงสร้าง ความสมบูรณ์และ กิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน รวมทั้งการเลือกชนิดพันธุ์โดยไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมสภาพของดินในระยะยาว หรือส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำ และการเปลี่ยนเส้นทางไหลของน้ำจากปกติ</p> <p>ในส่วนของคุณภาพ วิธีการและอัตราการทำไม้ การสร้าง ตลอดจนการบำรุงรักษาเส้นทาง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการป่าไม้ในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพโครงสร้าง ความสมบูรณ์และ กิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน และการเลือกชนิดพันธุ์ • แผนการจัดการข้างต้นครอบคลุมถึงรูปแบบวิธีการและอัตราการทำไม้ การสร้าง ตลอดจนการบำรุงรักษาเส้นทาง • รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินงานในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพโครงสร้าง ความสมบูรณ์และกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน และการเลือกชนิดพันธุ์ • ขั้นตอนการทำไม้ การสร้าง ตลอดจนการบำรุงรักษาเส้นทาง
<p>3.3.1.12 ต้องมีแผนที่แสดงพื้นที่ที่สำคัญของทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ กิจกรรมการจัดการที่วางแผนไว้ และแสดงถึงสิทธิถือครอง</p>	<p>มีแผนที่แสดงอาณาเขตที่มีสิทธิถือครอง และพื้นที่ที่จัดระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนที่แสดงอาณาเขตพื้นที่ที่มีสิทธิถือครอง ที่สอดคล้องกับเอกสารแสดงสิทธิถือครอง และแสดงอาณาเขตพื้นที่ที่จัดระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
	มีแผนที่แสดงพื้นที่ที่สำคัญของทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ (ถ้ามี)	<ul style="list-style-type: none"> • แผนที่แสดงพื้นที่ที่มีการชิงพื้นที่ที่สำคัญ เช่น พื้นที่ที่มีคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศป่าไม้ พื้นที่ที่สำรวจพบพันธุ์พืชและสัตว์หายาก พื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่แปลงปลูกต่าง ๆ เป็นต้น
3.3.1.13 เทคนิคการทำไม้ (harvesting technique) และเครื่องมือที่ใช้	มีข้อมูลแผนการทำไม้ และเทคนิคที่ใช้ในการทำไม้	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องจากการทำไม้ • เอกสารแสดงเทคนิคและวิธีการทำไม้ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม • แผนการจัดการสวนป่าในส่วนของการทำไม้ การเก็บเกี่ยวผลผลิตจากสวนป่า • บันทึกผลการทำไม้ตามแผนการจัดการ
	มีข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการทำไม้	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกรายการเครื่องมือที่ใช้ในการทำไม้ • แผนการดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ในการทำไม้ • บันทึกผลการซ่อม บำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ในการทำไม้
3.3.2 ผู้ประกอบการต้อง ทบทวนแผนการจัดการเป็นระยะ ๆ พร้อมก็นำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังหรือข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการ และวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มาประกอบการพิจารณา รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ	มีการทบทวนแผนการจัดการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมก็นำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังหรือข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการ และวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มาประกอบการพิจารณา รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการทบทวนการจัดการ • หลักฐานการนำข้อมูลจากการเฝ้าระวังหรือข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการ และวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มาประกอบการพิจารณา ทบทวนการจัดการ • หลักฐานการนำข้อมูลการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจมาประกอบการพิจารณา ทบทวนการจัดการ • หลักฐานการทบทวนแผนการจัดการจากข้อมูลข้างต้น ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ • บันทึกผลการทบทวนแผนการจัดการ • บันทึกการปฏิบัติการแก้ไข และการป้องกัน
3.3.3 ผู้ประกอบการต้อง จัดฝึกอบรมและชี้แนะลูกจ้าง เพื่อให้มั่นใจในการนำแผนการจัดการไปปฏิบัติอย่างพอเพียง	มีแผนการฝึกอบรมลูกจ้างให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามแผนการจัดการป่าไม้	<ul style="list-style-type: none"> • หลักฐานการชี้แจงความจำเป็นในการฝึกอบรมลูกจ้างให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามแผนการจัดการป่าไม้ • บันทึกการฝึกอบรมลูกจ้างตามความจำเป็นที่ได้ระบุไว้

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3.3.4 ผู้ประกอบการต้องมีแผนการจัดการโดยสังเขปไว้เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน	มีแผนการจัดการที่สามารถเผยแพร่สู่สาธารณชน ตามที่ระบุไว้ในข้อ 3.3.1	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน • บันทึกผลการเผยแพร่แผนการจัดการสวนป่าสู่สาธารณะ
3.4 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		
3.4.1 ผู้ประกอบการต้องมีการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับขนาดและพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมถึงทรัพยากรที่ได้รับ ผลกระทบแต่ละประเภท รวมทั้งป่าธรรมชาติ ทั้งนี้ต้องพิจารณาผลกระทบระดับภูมิทัศน์ รวมถึงผลกระทบอันเกิดจากการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก การประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการก่อนเริ่มจะปฏิบัติการ	มีการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับขนาดและพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมถึงทรัพยากรที่ได้รับ ผลกระทบแต่ละประเภท รวมทั้งป่าธรรมชาติ ทั้งนี้ต้องพิจารณาผลกระทบระดับภูมิทัศน์ รวมถึงผลกระทบอันเกิดจากการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก การประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการก่อนเริ่มจะปฏิบัติการ	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกรายการซึ่งบ่งกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม • บันทึกการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ภูมิทัศน์และการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งครอบคลุมพื้นที่การจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ทรัพยากร ป่าธรรมชาติ • หลักฐานการวางแผนการดำเนินการเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินกิจกรรมข้างต้น • บันทึกการดำเนินการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
3.4.2 การใช้สารเคมีที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมต้องเป็นไปตามที่องค์การหรือข้อตกลงระหว่างประเทศกำหนด ในกรณีที่มีการใช้สารเคมีดังกล่าว ต้องมีหลักฐานแสดงว่าไม่มีการปนเปื้อนหรือตกค้างของสารเคมีนั้น ๆ เกินมาตรฐานที่กำหนดซึ่งอาจมีผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหาร สารเคมี ภาชนะ บรรจุ รวมทั้งของเสีย อินทรีย์ทั้งของแข็งและของเหลว เชื้อเพลิงและน้ำมัน ต้องมีการกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสม	มีการใช้สารเคมีเฉพาะที่เป็นไปตามที่องค์การหรือข้อตกลงระหว่างประเทศกำหนด และต้องมีหลักฐานแสดงว่าไม่มีการปนเปื้อนหรือตกค้างของสารเคมีนั้น ๆ เกินมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหาร	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการสารเคมีที่ใช้ • บันทึกการซึ่งบ่งกฎหมายหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเรื่องสารเคมี • ข้อมูลรายละเอียดคุณสมบัติของสารเคมี (MSDS) ที่ใช้ • เอกสารขั้นตอนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี โดยเฉพาะอัตราส่วนผสม การเก็บรักษา การทำความสะอาดอุปกรณ์และการชำระล้างร่างกายผู้ใช้ ระยะเวลาที่ปลอดภัยในการเก็บเกี่ยว • บันทึกการใช้สารเคมี เช่น อัตราส่วนผสม พื้นที่ที่ใช้สารเคมี ปริมาณการเก็บรักษา ตำแหน่งที่เก็บรักษา ผู้ใช้และผู้รับผิดชอบ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>ด้านสิ่งแวดล้อม การใช้ตัวควบคุมทางชีวภาพต้องมีการจัดทำรายละเอียดวิธีการเป็นเอกสาร และใช้ให้น้อยที่สุด เฝ้าระวังและควบคุมอย่างเข้มงวดตามกฎหมายทั้งระดับประเทศและระดับสากลที่เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสิ่งมีชีวิตเปลี่ยนแปลงพันธุกรรม (genetically modified organism)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • ป้ายเตือนคำแนะนำการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย • บันทึกการอบรมที่เกี่ยวข้อง
	<p>มีการกำจัดสารเคมี ภาชนะบรรจุ รวมทั้งของเสียอันตรายทั้งของแข็งและของเหลว เชื้อเพลิงและน้ำมัน ด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสมด้านสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการรายงานสารเคมีที่ใช้ ทั้งของเสียอันตรายทั้งของแข็งและของเหลว เชื้อเพลิงและน้ำมัน • ข้อมูลรายละเอียดคุณสมบัติของสารเคมีที่ใช้ • เอกสารขั้นตอนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี โดยเฉพาะการจัดการทำลายภาชนะบรรจุ การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล ผู้ใช้และผู้รับผิดชอบ • บันทึกการกำจัด การทำลายภาชนะบรรจุ เช่นวิธีการกำจัดภาชนะบรรจุ พื้นที่ที่ใช้ในการกำจัด ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาที่ดำเนินการ • ป้ายเตือนระบุสถานที่เก็บฝัง คำแนะนำการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย • บันทึกการอบรมที่เกี่ยวข้อง
	<p>ในการใช้ตัวควบคุมทางชีวภาพ ต้องมีการจัดทำเป็นเอกสารและใช้ให้น้อยที่สุด เฝ้าระวังและควบคุมอย่างเข้มงวดตามกฎหมาย ทั้งระดับชาติและระดับสากลที่เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสิ่งมีชีวิตเปลี่ยนแปลงพันธุกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการรายงานสารชีวภาพที่ใช้ • เอกสารกฎหมายหรือข้อตกลงที่เกี่ยวข้องในเรื่องการมีและการใช้สารชีวภาพ • เอกสารขั้นตอนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารชีวภาพ การทำความสะอาดอุปกรณ์ และการชำระล้างร่างกายผู้ใช้ ระยะเวลาที่ปลอดภัยในการเก็บเกี่ยว การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
		<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการใช้สารชีวภาพ เช่น อัตราส่วนผสม พื้นที่ที่ใช้สารชีวภาพ ปริมาณการเก็บรักษา ตำแหน่งที่เก็บรักษา การกำจัด การทำลาย ภาชนะบรรจุ ผู้ใช้และผู้รับผิดชอบ • ป้ายเตือน/แนะนำการใช้สารชีวภาพอย่างปลอดภัย • บันทึกการอบรมที่เกี่ยวข้อง
<p>3.4.3 ผู้ประกอบการต้องมีระบบในการคุ้มครองป้องกันชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายาก หรือชนิดใกล้สูญพันธุ์ รวมทั้งถิ่นที่อยู่ของสัตว์เหล่านั้น ต้องมีการกำหนดเขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองให้เหมาะสมกับขนาดและพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ โดยมีการควบคุมการทำลายสภาพป่าไม้ การล่าสัตว์ จับสัตว์น้ำ และวางกับดัก</p> <p>ผู้ประกอบการต้องมีมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากสัตว์รบกวน เชื้อโรค ไฟ และพืชรุกราน (invasive plant introduction) โดยอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันและควบคุมโดยวิธีชีวภาพมากกว่าการใช้สารเคมี</p>	<p>มีการกำหนดเขตอนุรักษ์ และพื้นที่คุ้มครองป้องกันชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายาก หรือชนิดใกล้สูญพันธุ์ รวมทั้งถิ่นที่อยู่ของสัตว์เหล่านั้น โดยมีการควบคุมการทำลายสภาพป่าไม้ การล่าสัตว์ จับสัตว์น้ำ และวางกับดัก ต้องมีมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากสัตว์รบกวน เชื้อโรค ไฟ และพืชรุกราน (invasive plant introduction) โดยอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันและควบคุมโดยวิธีชีวภาพมากกว่าการใช้สารเคมี</p>	<ul style="list-style-type: none"> • หลักฐานการระบุตำแหน่งที่สำรวจพบพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากลงบนผังแสดงพื้นที่การจัดการสวนป่า • บันทึกผลการสำรวจจำนวนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่หายากในพื้นที่ • ผังแสดงพื้นที่เขตอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากลงบนผังแสดงพื้นที่การจัดการสวนป่า • เอกสารมาตรการป้องกันการทำลายสภาพป่าไม้ การล่าสัตว์ จับสัตว์น้ำ วางกับดัก การป้องกันและลดผลกระทบจากสัตว์รบกวน เชื้อโรค ไฟ และพืชรุกราน โดยอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันและควบคุมโดยวิธีชีวภาพมากกว่าการใช้สารเคมี • เอกสารมาตรการต่าง ๆ อาจประกอบด้วย การสื่อสารและการทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การติดตามประสิทธิผลของมาตรการควบคุมและป้องกันที่จัดทำขึ้น • บันทึกแสดงถึงการดำเนินงานตามมาตรการต่าง ๆ ข้างต้น • แผนการตรวจสอบว่ามีการละเมิดมาตรการต่าง ๆ หรือไม่ • บันทึกผลการตรวจสอบ ในกรณีที่มีการละเมิดมาตรการต่าง ๆ ต้องดำเนินการแก้ไขและป้องกันโดยอาจเพิ่มมาตรการอื่น ๆ ตามความจำเป็น

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.4.4 ผู้ประกอบการต้องมีการรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศให้คงอยู่และเพิ่มความสมบูรณ์โดยวิถีธรรมชาติ ซึ่งรวมถึง</p>	<p>มีการรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศให้คงอยู่และเพิ่มความสมบูรณ์โดยวิถีธรรมชาติ ซึ่งรวมถึง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการป่าไม้โดยคำนึงถึงความสมดุลของระบบนิเวศให้คงอยู่และเพิ่มความสมบูรณ์โดยวิถีธรรมชาติ
<p>3.4.4.1 การเกิดและขยายพันธุ์ป่าไม้ ควรเลือกพันธุ์ไม้ประจำถิ่นมากกว่าพันธุ์ไม้ต่างถิ่นในการปลูกป่าหรือการบูรณะระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม ในกรณีที่มีการใช้ชนิดต่างถิ่น ต้องมีการควบคุมและป้องกัน เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อระบบนิเวศ และมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>ควรจะมีการขยายพันธุ์ป่าไม้ จากพันธุ์ไม้ประจำถิ่นมากกว่าพันธุ์ไม้ต่างถิ่น ในการปลูกป่าหรือการบูรณะระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม ในกรณีที่มีการใช้ชนิดต่างถิ่นต้องมีการควบคุมและป้องกันเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อระบบนิเวศและมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ปลูก • แผนการขยายพันธุ์ไม้เพื่อการปลูกทดแทน • บัญชีรายชื่อพันธุ์ไม้ต่างถิ่น/ ประจำถิ่นในพื้นที่ • แผนการสำรวจการกระจายพันธุ์ของไม้ต่างถิ่น และไม้ประจำถิ่น • แผนการควบคุมการกระจายพันธุ์ของไม้ต่างถิ่น • บันทึกผลการสำรวจการกระจายพันธุ์ของไม้ต่างถิ่นและไม้ประจำถิ่น โดยวิธีทางธรรมชาติ
<p>3.4.4.2 ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ และระบบนิเวศ ความหลากหลายขององค์ประกอบของสวนป่าต้องได้รับการยอมรับเพื่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ นิเวศ และสังคม ความหลากหลายนี้อาจรวมถึงขนาดและการกระจายของพื้นที่ป่าที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ จำนวน และองค์ประกอบของชนิดพันธุ์ ตลอดจนชั้นอายุและโครงสร้างระบบนิเวศ</p>	<p>มีการรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายของชนิดพันธุ์ ระบบนิเวศ เพื่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์ในระบบนิเวศ • บันทึกผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ ของชนิดพันธุ์ ในระบบนิเวศ และระบุชนิด จำนวน ชั้นอายุและ โครงสร้าง องค์ประกอบของชนิดพันธุ์ลงบนแผนที่หรือผังของสวนป่า • แผนการจัดการเพื่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ นิเวศ และสังคม • รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินงานข้างต้น
<p>3.4.4.3 การปกป้องวัฏจักรธรรมชาติ ที่มีผลต่อการผลิตของระบบนิเวศ</p>	<p>มีการปกป้องวัฏจักรธรรมชาติ ที่มีผลต่อการผลิตของระบบนิเวศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกชี้บ่งสิ่งบ่งชี้ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศในพื้นที่ต่าง ๆ • แผนที่แสดงที่ตั้งระบบนิเวศที่ต้องป้องกัน • ป้ายแสดงแนวเขต • แผนการปกป้องระบบนิเวศตามวัฏจักรธรรมชาติที่มีผลต่อการผลิต

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
		<ul style="list-style-type: none"> บันทึกผลการสำรวจการเปลี่ยนแปลงความสมบูรณ์ของระบบนิเวศตามวัฏจักรธรรมชาติในพื้นที่ต่าง ๆ
<p>3.4.5 ผู้ประกอบการต้องมีการปกป้องตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของระบบนิเวศที่มีอยู่ภายในภูมิทัศน์นั้น และบันทึกไว้ในแผนที่</p>	<p>มีการปกป้องตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของระบบนิเวศที่มีอยู่ภายในภูมิทัศน์นั้น และบันทึกไว้ในแผนที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> บัญชีแสดงรายการตัวแทนระบบนิเวศในพื้นที่ แผนที่แสดงที่ตั้งตัวแทนระบบนิเวศที่ต้องปกป้อง ป้ายชี้บ่งตัวแทนระบบนิเวศในพื้นที่ แผนการปกป้องตัวแทนระบบนิเวศในพื้นที่ บันทึกผลการปกป้องตัวแทนระบบนิเวศในพื้นที่ จากผลการสำรวจตามแผนที่กำหนดไว้
<p>3.4.6 ผู้ประกอบการต้องจัดทำและปฏิบัติตามคำแนะนำที่เขียนไว้เพื่อควบคุมการกัดเซาะ ลดความเสียหายจากการทำไม้ การสร้างถนนและการรบกวนใด ๆ จากการใช้เครื่องมือกล รวมถึงต้องปกป้องแหล่งน้ำ</p>	<p>จัดทำขั้นตอนการทำไม้ การสร้างถนน และการรบกวนใด ๆ จากการใช้เครื่องมือกล เพื่อลดผลกระทบจากการกัดเซาะ และการปกป้องแหล่งน้ำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนปฏิบัติการในการทำไม้ การสร้างถนน และการใช้เครื่องมือกล บันทึกหรือรายงานการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องแหล่งน้ำและการกัดเซาะ มีขั้นตอนการทำไม้ การสร้างถนนและการใช้เครื่องมือกล โดยขั้นตอนการดำเนินการดังกล่าว ต้องสะท้อนถึงการลดผลกระทบจากการกัดเซาะ และการปกป้องแหล่งน้ำ บันทึกผลการดำเนินการในการทำไม้ การสร้างถนนและการใช้เครื่องมือกล บันทึกการดำเนินกิจกรรมและการตรวจสอบการกัดเซาะของหน้าดิน ข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
<p>3.4.7 ผู้ประกอบการต้องระบุถึงความสำคัญหรือคุณค่าของพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์และวิธีการดูแลรักษา</p>	<p>มีการชี้บ่งพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์และกำหนดวิธีการดูแลรักษา (ถ้ามี)</p>	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกชี้บ่งพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์ และระบุในแผนที่ แผนการจัดการพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์ และวิธีการดูแลรักษา บันทึกผลการดำเนินการ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3.5 การใช้ประโยชน์จากป่าไม้		
3.5.1 ต้องก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคมที่ได้จากผลผลิตจากป่าหรือการบริการในรูปแบบต่าง ๆ	มีการจัดการป่าไม้และผลผลิตจากป่าหรือการบริการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • แผนธุรกิจการจัดการป่าไม้ และผลผลิตจากป่าหรือการบริการต่าง ๆ • บันทึกผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ เช่น ผลประกอบการสวนป่า งบดุลและงบกำไรขาดทุน • บันทึกผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ค่าใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนงานวิจัย • บันทึกผลการดำเนินงานด้านสังคม เช่น สวัสดิการ การศึกษา รายได้ของชุมชน สุขภาพอนามัย
	ผู้ประกอบการต้องสามารถอยู่รอดได้ทางเศรษฐกิจแม้มีค่าใช้จ่ายในการรับผิดชอบอย่างเต็มรูปแบบทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ เช่น ผลประกอบการสวนป่า งบดุลและงบกำไรขาดทุน • สภาพข้อเท็จจริง
3.5.2 ผู้ประกอบการต้องพยายามหาจุดแข็งและสร้างความหลากหลายของผลผลิตในเชิงเศรษฐกิจ โดยหลีกเลี่ยงการพึ่งพาผลผลิตเพียงชนิดเดียว	สร้างความหลากหลายของผลผลิตในเชิงเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการตลาด (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนการจัดการป่าไม้) • รายงานผลผลิตจากป่าหรือการบริการต่าง ๆ • บันทึกผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ เช่น ผลประกอบการสวนป่า งบดุลและงบกำไรขาดทุน
3.5.3 ผู้ประกอบการต้องวางแผนการตัดไม้ การเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ ไม่เกินระดับที่สามารถผลิตและดำรงอยู่อย่างยั่งยืน	มีการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ในระดับที่สามารถผลิตและดำรงอยู่อย่างถาวร	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการใช้ประโยชน์จากป่าไม้รายปี และแผนการสำรวจอัตราการเพิ่มพูนผลผลิตไม้รายปี • บันทึกปริมาณไม้ที่ทำการตัด • บันทึกอัตราการเพิ่มพูนผลผลิตไม้รายปี
3.5.4 ผู้ประกอบการต้องรักษาไว้และส่งเสริมคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้และบริการต่าง ๆ เช่น คุณค่าและความสำคัญในการเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และการนันทนาการ	มีการรักษาไว้และส่งเสริมคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้และบริการต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> • หลักฐานการส่งเสริมชุมชนในท้องถิ่นให้รู้คุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ ความสำคัญในการเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์ในการนันทนาการ • บันทึกการเผยแพร่ให้ความรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่น

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
		<ul style="list-style-type: none"> บันทึกการเข้ามาดำเนินการกิจกรรมของชุมชนในท้องถิ่น
<p>3.5.5 ผู้ประกอบการต้องลดการสูญเสียที่เกี่ยวข้องกับการทำไม้ การทำถนน หรือการเก็บเกี่ยวผลประโชชน์จากป่าไม้ให้เหลือน้อยที่สุด</p>	<p>มีการลดการสูญเสียที่เกี่ยวข้องกับการทำไม้ การทำถนน หรือการเก็บเกี่ยวผลประโชชน์จากป่าไม้ให้เหลือน้อยที่สุด</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการลดการสูญเสียจากกิจกรรมการทำไม้ การทำถนน หรือการเก็บเกี่ยวผลประโชชน์จากป่าไม้ บันทึกผลการดำเนินการตามมาตรการที่ได้กำหนดไว้
<p>3.5.6 ผู้ประกอบการต้องส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าไม้โดยชุมชนในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม</p>	<p>ส่งเสริมชุมชนในท้องถิ่นเข้ามาใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าไม้อย่างเหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> นโยบายของป่าไม้ในการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากผลผลิตสวนป่า ข้อตกลงระหว่างป่าไม้กับชุมชน ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิตสวนป่า ที่จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าไม้ เอกสารแสดงประมาณการรายได้ที่เกิดจากการเข้ามาใช้ประโยชน์ของชุมชน
<p>3.6 การติดตามตรวจสอบและการประเมินผล</p>		
<p>3.6.1 การประเมินเพื่อพิจารณาว่าเป็นป่าที่มีคุณค่าในด้านการอนุรักษ์ ผู้ประกอบการต้องทำอย่างครบถ้วนเหมาะสมกับขนาดและความเข้มข้นของการจัดการป่าไม้</p>	<p>มีการประเมินว่าเป็นป่าที่มีคุณค่าในด้านการอนุรักษ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกผลการประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แผนการจัดการป่าไม้โดยเฉพาะในด้านการอนุรักษ์ รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินงานด้านกาอนุรักษ์ ผังแสดงพื้นที่อนุรักษ์พร้อมขนาดพื้นที่อนุรักษ์ สภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่
<p>3.6.2 ในกรณีที่มีการให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์ และทางเลือกในการดูแลรักษา ผู้ประกอบการต้องพิจารณาสัดส่วนการปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และเหตุผลของการไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>การให้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการรับรอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ รายงานการดำเนินการตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คำชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.6.3 แผนการจัดการของผู้ประกอบการต้องมีการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ เพื่อประเมินสภาพป่าไม้ ผลที่ได้ของผลิตผลป่าไม้ การตรวจสอบย้อนกลับ (chain of custody) กิจกรรมด้านบริหารและผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>การติดตามตรวจสอบสวนป่า รวมถึงการประเมินแนวโน้มของผลกระทบด้านสังคมและนิเวศทั้งในบริเวณสวนป่าและภายนอกสวนป่า (เช่น การสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ ผลกระทบต่อแหล่งน้ำและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนในท้องถิ่น) ให้เหมาะสมกับขนาดและความหลากหลายของการดำเนินกิจกรรมตามที่ระบุในข้อ 3.2 และ 3.4</p> <p>ผู้ประกอบการต้องไม่ปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นแปลงขนาดใหญ่ เว้นแต่ได้มีการทดลองหรือทราบจากประสบการณ์ว่า พืชดังกล่าวไม่ เป็นพืชรุกราน สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในการใช้ที่ดินเพื่อการปลูกสวนป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ประโยชน์และการเข้าถึงของคนในท้องถิ่น</p>	<p>มีการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังการจัดการป่าไม้ โดยเฉพาะเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ - สภาพป่าไม้ - ผลผลิตจากป่าไม้ (การติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้รายปี) - การตรวจสอบย้อนกลับ - ผลกระทบด้านสังคม - ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม • รายงานหรือบันทึกผลการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังการจัดการป่าไม้ตามรายการต่าง ๆ ข้างต้น • บันทึกผลผลิตไม้และผลผลิตจากไม้ต้องสามารถสอบย้อนกลับถึงประวัติแหล่งที่มาของไม้ได้

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
	<p>ติดตามตรวจสอบรวมถึงการประเมินแนวโน้มของผลกระทบด้านสังคมและนิเวศ ทั้งในบริเวณสวนป่าและภายนอกสวน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการติดตามตรวจสอบการจัดการป่าไม้ โดยเฉพาะเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - การประเมินแนวโน้มของผลกระทบด้านสังคมของชุมชน <ul style="list-style-type: none"> ○ ผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนในท้องถิ่น - การประเมินแนวโน้มของผลกระทบระบบนิเวศป่าไม้ <ul style="list-style-type: none"> ○ การสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ ○ ผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ○ ผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ○ ผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ○ ผลกระทบจากการใช้สารเคมี ○ ผลกระทบต่อภูมิทัศน์ • รายงานหรือบันทึกผลการติดตามตรวจสอบการจัดการป่าไม้ตามรายการต่าง ๆ ข้างต้น • สภาพจากข้อเท็จจริงในพื้นที่
	<p>ไม่มีการปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นแปลงขนาดใหญ่ เว้นแต่ได้มีการทดลองหรือทราบจากประสบการณ์ว่า พืชดังกล่าวไม่เป็นพืชรุกราน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการป่าไม้ โดยเฉพาะในด้านการปลูกพืชเชิงเดี่ยว • ศึกษาผลกระทบต่อนิเวศจากการปลูกพืชต่างถิ่นหรือพืชรุกราน • รายงานหรือบันทึกผลการวิเคราะห์ทางเลือกจากการศึกษาผลกระทบข้างต้น • รายงานหรือบันทึกผลการปลูกพืชต่างถิ่นหรือพืชรุกราน • ผังแสดงพื้นที่แปลงปลูกพืชต่างถิ่นหรือพืชรุกราน • สภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.6.4 ผู้ประกอบการต้องมีการกำหนดความถี่และความเข้มข้นของกระบวนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับขนาดความซับซ้อนและความเปราะบางของสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบกระบวนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังควรทำอย่างสม่ำเสมอในช่วงเวลาที่สามารถเปรียบเทียบผลและประเมินการเปลี่ยนแปลงได้ การติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังต้องดำเนินการทุกปีเพื่อประเมินประสิทธิภาพของมาตรการต่าง ๆ</p>	<p>มีการกำหนดความถี่ของการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับขนาดความซับซ้อนและความเปราะบางของสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบอย่างสม่ำเสมอ ในช่วงเวลาที่สามารถเปรียบเทียบผลและประเมินการเปลี่ยนแปลงได้ การติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังต้องดำเนินการทุกปีเพื่อประเมินประสิทธิภาพของมาตรการต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังอย่างน้อยปีละครั้ง ในช่วงเวลาที่สามารถเปรียบเทียบผลและประเมินการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม • บันทึกผลการประเมินผลการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวัง ทั้งด้านบริหาร และผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม • มาตรการในการป้องกันและการแก้ไขในกรณีที่ผลการประเมินพบว่าไม่เป็นไปตามแผนการจัดการที่วางไว้ หรือการดำเนินการก่อนให้เกิดผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
<p>3.6.5 การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต้องรวมถึงการรวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่จำเป็นต่อการเฝ้าระวัง ซึ่งอย่างน้อยผู้ประกอบการต้องมีตัวชี้บ่งดังต่อไปนี้</p>	<p>มีการรวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่จำเป็นต่อการเฝ้าระวัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานผลการวิจัยและผลการเฝ้าระวัง
<p>3.6.5.1 ผลที่ได้จากการเก็บเกี่ยวผลิตผลป่าไม้ทั้งหมด</p>	<p>มีรายงานผลการเก็บเกี่ยวผลิตผลป่าไม้ทั้งหมด</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการเก็บเกี่ยวผลิตผลจากป่าไม้
<p>3.6.5.2 อัตราการเติบโต การฟื้นฟู และสภาพป่าไม้</p>	<p>มีการเก็บรวบรวมข้อมูลอัตราการเติบโต การฟื้นฟู และสภาพป่าไม้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการติดตามการเจริญเติบโตของไม้ • บันทึกผลการฟื้นฟูสภาพป่าไม้และสภาพทั่วไปของป่าไม้
<p>3.6.5.3 องค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ของพันธุ์พืชและสัตว์</p>	<p>มีการรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ของพันธุ์พืชและสัตว์</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ของพันธุ์พืชและสัตว์
<p>3.6.5.4 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากปฏิบัติการเก็บเกี่ยว และอื่น ๆ</p>	<p>มีการรวบรวมข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากปฏิบัติการเก็บเกี่ยว และอื่น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากปฏิบัติการเก็บเกี่ยว และอื่น ๆ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3.6.5.5 ค่าใช้จ่าย ผลผลิต และประสิทธิภาพของการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน	มีการรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่าย ผลผลิต และประสิทธิภาพของการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกข้อมูลค่าใช้จ่าย ผลผลิต และประสิทธิภาพของการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน
3.6.6 ผู้ประกอบการต้องจัดทำเอกสารที่สามารถใช้ตรวจสอบและเฝ้าระวังผลผลิตจากป่าไม้ตั้งแต่จุดเริ่มต้น ตามกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ	มีเอกสารที่สามารถใช้ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลผลิตจากป่าไม้ได้ตั้งแต่จุดเริ่มต้น ตามกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกผลการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืนที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และแสดงถึงการดำเนินการตามระบบการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืนที่ได้จัดทำไว้
3.6.7 ผู้ประกอบการต้องนำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังไปใช้และแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการ รวมทั้งต้องมีไว้เพื่อเผยแพร่	มีการนำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังไปใช้และแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการ รวมทั้งต้องมีไว้เพื่อเผยแพร่	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกการปฏิบัติการแก้ไขและการป้องกันจากผลการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผนการจัดการ บันทึกการเผยแพร่ผลการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผนการจัดการที่ได้รับการร้องขอ (ถ้าไม่เป็นความลับ)
3.7 การบันทึกผล		
3.7.1 ผู้ประกอบการต้องบันทึกผลการดำเนินการตามแผนการจัดการ และการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานนี้ โดยผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ	มีบันทึกผลการดำเนินการตามแผนการจัดการ และการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานนี้ โดยผู้ที่มีอำนาจหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกผลการดำเนินการตามแผนการจัดการระบบการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน และการปฏิบัติต่าง ๆ
3.7.2 บันทึกต้องสามารถชี้บ่ง อ่านได้ และสามารถสอบกลับถึงกิจกรรม มีวิธีการในการจัดเก็บ และรักษาไว้เพื่อที่จะสามารถเรียกใช้ได้ง่าย มีการป้องกันจากการทำลายหรือสูญหาย และต้องกำหนดระยะเวลาการจัดเก็บบันทึก	บันทึกต้องสามารถชี้บ่ง อ่านได้ และสามารถสอบกลับถึงกิจกรรม มีวิธีการในการจัดเก็บและรักษาไว้เพื่อที่จะสามารถเรียกใช้ได้ง่าย มีการป้องกันจากการทำลายหรือสูญหาย และต้องกำหนดระยะเวลาการจัดเก็บบันทึก	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกต้องจัดทำให้สามารถอ่านได้ เอกสารกำหนดวิธีการจัดเก็บ สามารถชี้บ่ง ค้นหาได้ง่าย และสามารถสอบกลับถึงกิจกรรมที่ดำเนินการได้ มีการกำหนดวิธีการเก็บรักษาที่สามารถป้องกันจากการทำลายหรือสูญหาย กำหนดระยะเวลาจัดเก็บ (ระยะเวลาจัดเก็บบันทึก บางอย่างต้องสอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด) หลักฐานแสดงระบบการสำรองข้อมูล ในกรณีจัดเก็บในระบบอิเล็กทรอนิกส์

ภาคผนวก ข

ข้อกำหนดและตัวอย่าง

ตัวชี้วัดสำหรับสวนป่าที่ปลูกขึ้นมาใหม่ซึ่งมีระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพน้อยกว่า

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3. ข้อกำหนดทั่วไป		
3.1 การปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับ		
3.1.1 ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภาระผูกพันต่าง ๆ ด้านการจัดการป่าไม้ที่ประเทศไทย ลงนามในข้อตกลงระหว่างประเทศหรือภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง	มีการชี้แจงรายการกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งกฎหมายระดับชาติและระดับท้องถิ่น ข้อกำหนด ข้อบังคับ กฎระเบียบ	<ul style="list-style-type: none"> • พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 * • พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 * • พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535* • พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535* • พระราชบัญญัติเชื้อโรคพืช พ.ศ. 2545* • พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551* • พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535* • ข้อกำหนดกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง • มติคณะรัฐมนตรี • กฎระเบียบทางการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • กฎระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปลูกสร้างสวนป่า
	มีการชี้แจงรายการกฎหมายตามข้อตกลงระหว่างประเทศหรือภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> • ข้อตกลงการจัดการป่าไม้ของอาเซียน • ข้อกำหนดและตัวชี้วัดของ ITTO (International Tropical Timber Organization) • กฎหมายป่าไม้ของสหภาพยุโรป (European Union Forest Law Enforcement, Governance & Trade, EU FLEGT) • The Lacey Act ของสหรัฐอเมริกา • อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

หมายเหตุ * ในกรณีที่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎระเบียบที่ระบุไว้เป็นตัวอย่าง หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบ ให้ใช้กฎหมาย กฎระเบียบฉบับที่มีผลบังคับใช้ ณ เวลานั้น ๆ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
		<ul style="list-style-type: none"> • กฎหมายขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization, ILO)• อนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention, IPPC) • อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าใกล้สูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, CITES)
	มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> • ใบเสร็จรับเงินการชำระค่าบำรุงค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนด • ใบอนุญาต • บันทึก รายงาน • หนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า หรือหนังสือรับรองแหล่งกำเนิด (certificate of origin) • ใบเบิกทาง
3.1.2 ผู้ประกอบการต้องมีหลักฐานเป็นเอกสารแสดงสิทธิถือครองอย่างชัดเจนในพื้นที่ที่กำหนด	มีเอกสารแสดงสิทธิถือครองในพื้นที่ที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> • โฉนดที่ดิน (น.ส.4) • หนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) • หนังสือรับรองสิทธิทำกิน (ส.ท.ก.) • หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 หรือ น.ส.3 ก) • สัญญาเช่า • หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดิน • หนังสือหรือเอกสารแสดงสิทธิอื่นใดตามกฎหมาย
3.1.3 พื้นที่ที่กำหนดต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการตัดไม้อย่างผิดกฎหมาย	ไม่มีกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานการตรวจสอบการกระทำที่ผิดกฎหมาย เช่น การตัดไม้หวงห้าม การล่าสัตว์สงวน • บันทึกการแจ้งความดำเนินคดี

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.1.4 ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างข้อกำหนดและข้อบังคับต่าง ๆ กับข้อกำหนดตามมาตรฐานนี้ให้พิจารณาวัตถุประสงค์เป็นแต่ละกรณีไป</p>	<p>มีการชี้แจงข้อขัดแย้งระหว่างกฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ กับข้อกำหนดตามมาตรฐานนี้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกรายละเอียดข้อขัดแย้งระหว่างกฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ กับข้อกำหนดตามมาตรฐานนี้ • บันทึกการประเมินข้อขัดแย้งระหว่างข้อกำหนดและข้อบังคับต่าง ๆ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของข้อกำหนดตามมาตรฐาน
	<p>มีกระบวนการแก้ปัญหาในกรณีมีข้อขัดแย้ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินการตามผลการประเมินที่เกิดจากความเห็นชอบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
<p>3.2 การปฏิบัติต่อชุมชนและผู้ใช้แรงงาน</p>		
<p>3.2.1 ผู้ประกอบการต้องระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ที่กำหนด โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อ มีการติดต่อสื่อสารและให้โอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการไปไม่อย่างยั่งยืน</p>	<p>มีกระบวนการในการชี้แจงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้ได้รับผลกระทบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บัญชีรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่อยู่ติดต่อได้ วิธีการติดต่อสื่อสาร • รายงานหรือบันทึกข้อมูลการได้รับผลกระทบ หรือการมีส่วนได้ส่วนเสียของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย • บันทึกการทบทวน การตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย • บันทึกการติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
<p>3.2.2 ผู้ประกอบการต้องจัดทำกระบวนการในการจัดการ เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการขอความคิดเห็น และตอบสนองต่อข้อคิดเห็นนั้น รวมถึงเคารพต่อสิทธิอันชอบธรรมของชุมชนในท้องถิ่นทั้งตามกฎหมาย ตามประเพณี</p>	<p>มีกระบวนการในการจัดการให้ชุมชนมีส่วนร่วม การขอความคิดเห็น และตอบสนองต่อข้อคิดเห็น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม • บันทึกหรือประกาศการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ • บันทึกหรือรายงานการประชุมความคิดเห็นจากชุมชน และผลการพิจารณา • บันทึกการดำเนินการตอบสนองต่อข้อคิดเห็น

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.2.3 ผู้ประกอบการต้องให้โอกาสการทำงาน การฝึกอบรม และรวมถึงบริการอื่น ๆ แก่ชุมชนที่อยู่ในบริเวณสวนป่าที่กำหนดหรือบริเวณใกล้เคียง</p>	<p>ผู้ประกอบการสวนป่าเปิดโอกาสให้ชุมชนที่อยู่ในบริเวณสวนป่าที่กำหนด หรือบริเวณใกล้เคียงได้รับการจ้างงานเป็นลำดับแรก</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ประกาศ นโยบายการจ้างงาน • ทะเบียนบัญชีรายชื่อคนงาน • ทะเบียนประวัติคนงาน • บัญชีรายชื่อชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงสวนป่า • บันทึกเหตุการณ์ไม่จ้างงานชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงสวนป่า
	<p>ผู้ประกอบการสวนป่าให้การสนับสนุนสำหรับการฝึกอบรม การบริการสำหรับโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนที่อยู่ในบริเวณสวนป่าที่กำหนดหรือบริเวณใกล้เคียงเป็นลำดับแรก</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แบบสอบถามความต้องการการฝึกอบรม • แผนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร • บันทึกการฝึกอบรม • บันทึกการประเมินผลการฝึกอบรม • ประกาศหรือบันทึกแสดงหลักฐานการให้สวัสดิการและบริการอื่น ๆ
<p>3.2.4 ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญคุ้มครองตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในเรื่อง สุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้าง และครอบครัวที่อยู่ในระบบการจัดการสวนป่าไม้และต้องยอมรับสิทธิในการรวมตัวและต่อรองของลูกจ้าง</p>	<p>มีการชี้แจงและรวบรวมข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> • พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551* • พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2550* • พระราชบัญญัติสวัสดิการ พ.ศ. 2535* • กฎระเบียบทางการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • แผนการฝึกอบรมการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย • บันทึกผลการฝึกอบรมฯ • บันทึกการประเมินผลการฝึกอบรมฯ
	<p>มีการติดตามและปรับปรุงข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัยให้เป็นปัจจุบัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัย

หมายเหตุ *ในกรณีที่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎระเบียบที่ระบุไว้เป็นตัวอย่าง หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบ ให้ใช้กฎหมาย กฎระเบียบฉบับที่มีผลบังคับใช้ ณ เวลานั้น ๆ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
	มีการเผยแพร่ข้อมูลด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัย นโยบาย วิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยให้ลูกจ้างและครอบครัวรับทราบ	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และการทำงานกับสารเคมีอันตราย • บันทึกประเมินผลการฝึกอบรมฯ
	มีการแบ่งขอบเขตพื้นที่อันตราย ข้อห้าม ข้อแนะนำสำหรับการจัดเก็บและการจัดการสารเคมีอันตราย (ถ้ามี)	<ul style="list-style-type: none"> • สัญลักษณ์บ่งบอกพื้นที่อันตราย • เอกสารข้อแนะนำในการจัดเก็บ จัดการสารเคมีอันตราย ข้อมูลรายละเอียดคุณสมบัติของสารเคมี (MSDS) • บันทึกการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมีอันตราย
	การเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน	<ul style="list-style-type: none"> • รายการอุปกรณ์ ความปลอดภัย (เช่น หมวกนิรภัย ถุงมือ รองเท้า แวนนิรภัย ที่อุดหู) • บันทึกการเบิก-จ่ายอุปกรณ์ความปลอดภัย • บันทึกการบำรุงรักษาอุปกรณ์ • บันทึกประวัติการฝึกอบรมการปฐมพยาบาลของผู้เกี่ยวข้อง
	มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเพียงพอและพร้อมใช้งาน	<ul style="list-style-type: none"> • รายการอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น • บันทึกการเบิก-จ่ายอุปกรณ์ปฐมพยาบาล • รายงานอุบัติเหตุ การตรวจสอบหลักฐาน
	มีสิทธิในการรวมตัวและต่อรองของลูกจ้างตามกฎหมายแรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานการประชุมร่วมระหว่างลูกจ้างและนายจ้างเพื่อตกลงแก้ไขข้อขัดแย้งร่วมกัน • บันทึกข้อตกลงระหว่างลูกจ้างและนายจ้าง
3.2.5 ผู้ประกอบการต้องมีมาตรการป้องกันความสูญเสีย และความเสียหายต่อการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้คนในชุมชนท้องถิ่น หรือการกระทำที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามประเพณีที่เกี่ยวข้อง	มีการชี้แจงการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้คนในชุมชนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> • รายการและแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้คนในชุมชนท้องถิ่น • รายงานการดำเนินการและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากร • บันทึกการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น • บันทึกข้อตกลง

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>ในกรณีที่เกิดความสูญเสียหรือความเสียหาย ผู้ประกอบการต้องชดเชยความสูญเสียหรือความเสียหาย โดยผู้ประกอบการต้องกำหนดกระบวนการในการแก้ไขข้อขัดแย้งต่าง ๆ โดยสันติวิธี</p>	<p>มีการชดเชยความสูญเสีย หรือความเสียหายจากการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานการกระทำที่มีผลกระทบต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่น • รายงานความเสียหายต่อกฎหมาย สิทธิ ทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของผู้อื่นในชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ • บันทึกการสนทนาหรือการประชุมชี้แจงการชดเชยความเสียหายของชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ และรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม • หลักฐานการจ่ายค่าชดเชยแก่ชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ
	<p>มีกระบวนการการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการประชุมร่วมกันกับชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขข้อขัดแย้ง • รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม • ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการกับชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ
<p>3.2.6 ผู้ประกอบการต้องมีการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม และให้มีมาตรการในการแก้ไขและบรรเทาแก่ผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินกิจการ</p>	<p>การประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม • บันทึกการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสวนป่า • บันทึกข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะของชุมชน
	<p>มาตรการแก้ไขและบรรเทาแก่ผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินกิจการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการเพื่อลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม ที่สอดคล้องกับผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม • บันทึกข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะของชุมชน • บันทึกผลการดำเนินการลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมตามแผนการจัดการ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3.3 แผนการจัดการ		
<p>3.3.1 ผู้ประกอบการต้องจัดทำแผนการจัดการที่มีความเหมาะสมกับขนาด และความซับซ้อนของการดำเนินการ โดยแผนการจัดการต้องจัดทำไว้เป็นเอกสาร มีการนำไปปฏิบัติและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ พร้อมทั้งพิจารณาจากผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งข้อกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวของการจัดการและวิธีที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน แผนการจัดการและเอกสารสนับสนุนต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้</p>	<p>มีการจัดทำแผนการจัดการสวนป่าเป็นเอกสาร ที่มีความเหมาะสมกับขนาด และความซับซ้อนของการดำเนินการของสถานประกอบการและมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ พร้อมทั้งพิจารณาจากผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการที่เป็นเอกสาร และความเหมาะสมกับขนาด และความซับซ้อนของการดำเนินการของสถานประกอบการ • หลักฐานการปรับปรุงแผนการจัดการตามความเหมาะสมของสภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป • บันทึกหรือรายงานผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคม • บันทึกหรือรายงานผลการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง • แผนการจัดการเพื่อลดผลกระทบที่สอดคล้องกับผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อม • บันทึกผลการดำเนินการและการติดตามผลการดำเนินการลดผลกระทบที่เกี่ยวข้องทางสังคมและสิ่งแวดล้อมตามแผนการจัดการ
	<p>มีการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวของการจัดการ และวิธีที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการสวนป่ามีการกำหนดวัตถุประสงค์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวไว้ • แผนปฏิบัติการการจัดการสวนป่าเป็นรายปี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ระยะยาวที่กำหนดไว้ • หลักฐานการปรับปรุงแผนปฏิบัติการการจัดการสวนป่าตามความเหมาะสมของสภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป
<p>3.3.1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการ ในกรณีของสวนป่าให้ ระบุสาระสำคัญในการอนุรักษ์และ การบูรณะส่วนที่จะให้คงสภาพป่า ไม้ไว้อย่างชัดเจน</p>	<p>มีการระบุสาระสำคัญในการอนุรักษ์และ การบูรณะเพื่อจะให้คงสภาพป่าไม้ไว้ใน แผนการจัดการ (ถ้ามี)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการสวนป่าต้องระบุสาระสำคัญในการอนุรักษ์และการบูรณะ เพื่อจะให้คงสภาพป่าไม้ไว้ในแผนการจัดการ พร้อมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบและระยะเวลาดำเนินการ • หลักฐานการระบุพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ที่มีแผนการบูรณะ เพื่อจะให้คงสภาพป่าไม้ไว้หรือแสดงไว้บนแผนที่

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.3.1.2 รายละเอียดเกี่ยวกับผลผลิตจากสวนป่าที่ต้องการจัดการ รวมทั้งข้อจำกัดทางสภาพสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินและสิทธิถือครอง เงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคม และลักษณะพื้นที่ข้างเคียง</p>	<p>มีการระบุผลผลิตจากสวนป่า</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกประมาณการผลผลิตไม้เป็นรายปีตามแผนการจัดการ พร้อมผลผลิตอื่น ๆ เช่น พืช สมุนไพร เห็ด ฯลฯ (ถ้ามี) • บันทึกผลผลิตไม้เป็นรายปี ตามแผนการจัดการ พร้อมผลผลิตอื่น ๆ เช่น พืช สมุนไพร เห็ด ฯลฯ (ถ้ามี)
	<p>มีการระบุข้อจำกัดทางสภาพสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินและสิทธิถือครอง เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และลักษณะพื้นที่ข้างเคียง (ตามความเหมาะสม)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกข้อจำกัดทางสภาพสิ่งแวดล้อม • บันทึกข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน • บันทึกข้อจำกัดในสิทธิการถือครองที่ดิน • บันทึกข้อจำกัดของเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม • บันทึกข้อจำกัดตามลักษณะพื้นที่ข้างเคียง
<p>3.3.1.3 รายละเอียดการออกแบบและการวางผัง (lay out) ของสวนป่า ต้องเป็นการป้องกันและสร้างเสริม การอนุรักษ์ป่าไม้ ไม่เป็นการทำลายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อป่าไม้ และต้องระบุไว้ในผังของสวนป่าให้เหมาะสมกับขนาดกิจกรรมและสอดคล้องกับสภาพป่าไม้ในบริเวณนั้น เช่น เส้นทางเดินของสัตว์ป่าทางน้ำไหล</p>	<p>มีการออกแบบและการวางผังของสวนป่า</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เอกสารการออกแบบการจัดการพื้นที่สวนป่าโดยระบุไว้ในแผนผังสวนป่า
<p>3.3.1.4 รายละเอียดระบบวนวัฒน หรือระบบการจัดการอื่น ๆ ที่อยู่บนพื้นฐานระบบนิเวศเดิมที่มีอยู่</p>	<p>ระบุระบบวนวัฒน หรือระบบการจัดการอื่น ๆ ที่อยู่บนพื้นฐานระบบนิเวศเดิมที่มีอยู่</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เอกสารแผนการจัดการสวนป่าในส่วนจากระบบวนวัฒนและระบบการจัดการอื่น ๆ ที่มีอยู่เดิม • บันทึกรายละเอียดการปฏิบัติตามระบบวนวัฒนและระบบการจัดการอื่น ๆ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.3.1.5 การเลือกชนิดและกำหนดสัดส่วนของการทำไม้ ออกรายปี (annual cut) อย่างมีเหตุผลในกรณีที่มีการทำไม้ออกหมดทั้งแปลง (clear cut) ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 25 ไร่ (4 hectares) หรือในกรณีเป็นพื้นที่แปลงใหญ่ให้พิจารณาตามข้อ 3.5.3</p>	<p>มีการเลือกชนิดและกำหนดสัดส่วนของการทำไม้ ออกรายปีอย่างมีเหตุผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการทำไม้ ออกรายปี • ข้อมูลการสำรวจปริมาณ ไม้ • บันทึกการทำไม้ ออก
	<p>ในกรณีที่มีการทำไม้ ออกหมดทั้งแปลง ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 25 ไร่ หรือในกรณีเป็นพื้นที่แปลงใหญ่ให้พิจารณาตามข้อ 3.5.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ขนาดพื้นที่ที่ทำไม้ ออก • แผนการทำไม้ ออก • แผนที่พื้นที่ที่ทำไม้ ออก
<p>3.3.1.6 การติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้</p>	<p>มีการติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้ตามความเหมาะสมแต่ไม่เกิน 5 ปี • บันทึกแสดงการตรวจวัดการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงตามแผนที่กำหนดไว้
<p>3.3.1.7 การอนุรักษ์และป้องกันพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์</p>	<p style="text-align: center;">-</p>	<p style="text-align: center;">-</p>
<p>3.3.1.8 พื้นที่ป่าไม้ต้องไม่มีการแปลงสภาพไปเป็นสวนป่า ยกเว้น</p> <p>(1) เป็นพื้นที่ส่วนน้อยของป่าไม้ และ</p> <p>(2) การแปลงสภาพไม่ได้เกิดบนพื้นที่ส่วนที่มีคุณค่าในการอนุรักษ์สูง และ</p> <p>(3) มีความชัดเจนในการคงไว้ซึ่งประโยชน์ระยะยาวในด้านการอนุรักษ์ของการจัดการป่าไม้</p>	<p style="text-align: center;">-</p>	<p style="text-align: center;">-</p>

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>การเปลี่ยนสภาพของป่าธรรมชาติ ไปสู่สวนป่าตั้งแต่เดือนธันวาคม 2537 (1994) จะไม่ได้รับการรับรองเว้นแต่จะมีหลักฐานยืนยันว่าการเปลี่ยนสภาพไม่ได้เกิดจากผู้จัดการหรือเจ้าของทั้งทางตรงและทางอ้อม</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>3.3.1.9 แผนการจัดการรวมทั้งมาตรการเฉพาะต้องทำให้มั่นใจในการรักษาและเพิ่มสภาพป่าเพื่อการอนุรักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภาพรวมแผนการจัดการต้องสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนได้</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>3.3.1.10 สัดส่วนของพื้นที่อนุรักษ์เป็นป่าธรรมชาติต้องเหมาะสมกับสัดส่วนของสวนป่าและมีการฟื้นฟูให้ปกคลุมด้วยป่าธรรมชาติตามมาตรฐานภูมิภาคอาเซียน ในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานของประเทศหรือภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง ให้มีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของพื้นที่ที่กำหนด</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>3.3.1.11 ต้องมีมาตรการในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพ โครงสร้าง ความสมบูรณ์และ กิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน รูปแบบวิธีการและอัตราการทำให้ การสร้างตลอดจนการบำรุงรักษา เส้นทาง รวมทั้งการเลือกชนิดพันธุ์ ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมสภาพของดินในระยะยาว หรือส่งผล</p>	<p>ต้องมีมาตรการในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพ โครงสร้าง ความสมบูรณ์และ กิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน รวมทั้งการเลือกชนิดพันธุ์โดยไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมสภาพของดินในระยะยาว หรือส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำและการเปลี่ยนเส้นทางไหลของน้ำจากปกติ ในส่วนของรูปแบบ วิธีการและอัตราการทำให้ การสร้างตลอดจนการบำรุงรักษา เส้นทาง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการป่าไม้ในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพ โครงสร้าง ความสมบูรณ์ และกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน และการเลือกชนิดพันธุ์ • แผนการจัดการข้างต้นครอบคลุมถึง รูปแบบ วิธีการและอัตราการทำให้ การสร้าง ตลอดจนการบำรุงรักษาเส้นทาง

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
กระทบต่อคุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำ และการเปลี่ยนเส้นทางไหลของน้ำจากปกติ		<ul style="list-style-type: none"> รายงานหรือบันทึกผลการดำเนินงานในการดูแลรักษา ปรับปรุงสภาพโครงสร้าง ความสมบูรณ์และกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน และการเลือกชนิดพันธุ์ ขั้นตอนการทำไม้การสร้างตลอดจนการบำรุงรักษาเส้นทาง
3.3.1.12 ต้องมีแผนที่แสดงพื้นที่ที่สำคัญของทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ กิจกรรมการจัดการที่วางแผนไว้ และแสดงถึงสิทธิถือครอง	มีแผนที่แสดงอาณาเขตที่มีสิทธิถือครอง และพื้นที่ที่จัดระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> แผนที่แสดงอาณาเขตพื้นที่ที่มีสิทธิถือครองที่สอดคล้องกับเอกสารแสดงสิทธิถือครอง และแสดงอาณาเขตพื้นที่ที่จัดระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
	มีแผนที่แสดงพื้นที่ที่สำคัญของทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ (ถ้ามี)	<ul style="list-style-type: none"> แผนที่แสดงพื้นที่ที่มีการชิงพื้นที่ที่สำคัญ เช่น พื้นที่ที่มีคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศป่าไม้ พื้นที่ที่สำรวจพบพันธุ์พืชและสัตว์หายาก พื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่แปลงปลูกต่าง ๆ เป็นต้น
3.3.1.13 เทคนิคการทำไม้ (harvesting technique) และเครื่องมือที่ใช้	มีข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการทำไม้	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกผลการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องจากการทำไม้ เอกสารแสดงเทคนิคและวิธีการทำไม้ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม แผนการจัดการสวนป่าในส่วนของการทำไม้ การเก็บเกี่ยวผลผลิตจากสวนป่า บันทึกผลการทำไม้ตามแผนการจัดการ
	มีข้อมูลแผนการทำไม้ และเทคนิคที่ใช้ในการทำไม้	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกรายการเครื่องมือที่ใช้ในการทำไม้ แผนการดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ในการทำไม้ บันทึกผลการซ่อม บำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ในการทำไม้

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.3.2 ผู้ประกอบการต้องทบทวนแผนการจัดการเป็นระยะๆ พร้อมกับนำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังหรือข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการและวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มาประกอบการพิจารณา รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ</p>	<p>มีการทบทวนแผนการจัดการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมกับนำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังหรือข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการและวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มาประกอบการพิจารณา รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการทบทวนการจัดการ • หลักฐานการนำข้อมูลจากการเฝ้าระวังหรือข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการ และวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มาประกอบการพิจารณา ทบทวนการจัดการ • หลักฐานการนำข้อมูลการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ มาประกอบการพิจารณา ทบทวนการจัดการ
<p>3.3.3 ผู้ประกอบการต้องจัดฝึกอบรมและชี้แนะลูกจ้าง เพื่อให้มั่นใจในการนำแผนการจัดการไปปฏิบัติอย่างพอเพียง</p>	<p>มีแผนการฝึกอบรมลูกจ้างให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามแผนการจัดการป่าไม้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • หลักฐานการชี้แจงความจำเป็นในการฝึกอบรมลูกจ้างให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามแผนการจัดการป่าไม้ • บันทึกการฝึกอบรมลูกจ้างตามความจำเป็นที่ได้รับอนุมัติ
<p>3.3.4 ผู้ประกอบการต้องมีแผนการจัดการ โดยสังเขปไว้ เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน</p>	<p>มีแผนการจัดการที่สามารถเผยแพร่สู่สาธารณชน ตามที่ระบุไว้ในข้อ 3.3.1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน • บันทึกผลการเผยแพร่แผนการจัดการสวนป่าสู่สาธารณะ
<p>3.4 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม</p>		
<p>3.4.1 ผู้ประกอบการต้องมีการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับขนาดและพื้นที่ของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมถึงทรัพยากรที่ได้รับ ผลกระทบแต่ละประเภท รวมทั้งป่าธรรมชาติ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาผลกระทบระดับภูมิทัศน์ รวมถึงผลกระทบอันเกิดจากการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก การประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการก่อนเริ่มจะปฏิบัติ</p>	<p>มีการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับขนาดและพื้นที่ของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมถึงทรัพยากรที่ได้รับ ผลกระทบแต่ละประเภท ทั้งนี้ต้องพิจารณาผลกระทบระดับภูมิทัศน์ รวมถึงผลกระทบอันเกิดจากการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก การประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการก่อนเริ่มจะปฏิบัติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกรายการชี้บ่งกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม • บันทึกการประเมินปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ภูมิทัศน์และการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งครอบคลุมพื้นที่การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ทรัพยากร • หลักฐานการวางแผนการดำเนินการเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินการกิจกรรมข้างต้น • บันทึกการดำเนินการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.4.2 การใช้สารเคมีที่เป็นพืชต่อสิ่งแวดล้อมต้องเป็นไปตามที่องค์การหรือข้อตกลงระหว่างประเทศกำหนด ในกรณีที่มีการใช้สารเคมีดังกล่าว ต้องมีหลักฐานแสดงว่าไม่มีการปนเปื้อนหรือตกค้างของสารเคมีนั้น ๆ เกินมาตรฐานที่กำหนดซึ่งอาจมีผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหาร สารเคมี ภาชนะบรรจุ รวมทั้งของเสียอินทรีย์ทั้งของแข็งและของเหลว เชื้อเพลิงและน้ำมัน ต้องมีการกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสมด้านสิ่งแวดล้อม การใช้ตัวควบคุมทางชีวภาพต้องมีการจัดทำรายละเอียดวิธีการเป็นเอกสาร และใช้ให้น้อยที่สุด ใฝ่ระวังและควบคุมอย่างเข้มงวดตามกฎระเบียบทั้งระดับประเทศและระดับสากลที่เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสิ่งมีชีวิตแปลงพันธุกรรม (genetically modified organism)</p>	<p>มีการใช้สารเคมีเฉพาะที่เป็นไปตามที่องค์การหรือข้อตกลงระหว่างประเทศกำหนด และต้องมีหลักฐานแสดงว่าไม่มีการปนเปื้อนหรือตกค้างของสารเคมีนั้น ๆ เกินมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการรายการสารเคมีที่ใช้ • บันทึกการชี้แจงกฎหมายหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเรื่องสารเคมี • ข้อมูลรายละเอียดคุณสมบัติของสารเคมีที่ใช้ • เอกสารขั้นตอนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี โดยเฉพาะอัตราส่วนผสม การเก็บรักษา การทำความสะอาดอุปกรณ์และการชำระล้างร่างกายผู้ใช้ ระยะเวลาที่ปลอดภัยในการเก็บเกี่ยว • บันทึกการใช้สารเคมี เช่น อัตราส่วนผสมพื้นที่ที่ใช้สารเคมี ปริมาณการเก็บรักษา ตำแหน่งที่เก็บรักษา ผู้ใช้และผู้รับผิดชอบ • ป้ายเตือนคำแนะนำการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย • บันทึกการอบรมที่เกี่ยวข้อง
	<p>มีการกำจัดสารเคมี ภาชนะบรรจุ รวมทั้งของเสียอินทรีย์ทั้งของแข็งและของเหลว เชื้อเพลิงและน้ำมันด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสมด้านสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการรายการสารเคมีที่ใช้ทั้งหมดของเสียอินทรีย์ทั้งของแข็งและของเหลวเชื้อเพลิงและน้ำมัน • ข้อมูลรายละเอียดคุณสมบัติของสารเคมีที่ใช้ • เอกสารขั้นตอนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี โดยเฉพาะการจัดการทำลายภาชนะบรรจุ การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล ผู้ใช้และผู้รับผิดชอบ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
	<p>ในการใช้ตัวควบคุมทางชีวภาพ ต้องมีการจัดทำเป็นเอกสาร และใช้ให้น้อยที่สุด เฝ้าระวังและควบคุมอย่างเข้มงวดตามกฎระเบียบ ทั้งระดับชาติและระดับสากล ที่เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสิ่งมีชีวิตแปลงพันธุกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการกำจัดการทำลายภาชนะบรรจุ เช่น วิธีการกำจัดภาชนะบรรจุ พื้นที่ที่ใช้ในการกำจัด ผู้รับผิดชอบ วันเวลาที่ดำเนินการ • ป้ายเตือนระบุสถานที่เก็บฝัง คำแนะนำการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย • บันทึกการอบรมที่เกี่ยวข้อง • บันทึกรายการสารชีวภาพที่ใช้ • เอกสารกฎหมายหรือข้อตกลงที่เกี่ยวข้องในเรื่องการมีและการใช้สารชีวภาพ • เอกสารขั้นตอนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารชีวภาพ การทำความสะอาด อุปกรณ์และการชำระล้างร่างกายผู้ใช้ ระยะเวลาที่ปลอดภัยในการเก็บเกี่ยว การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล • บันทึกการใช้สารชีวภาพ เช่น อัตราส่วนผสม พื้นที่ที่ใช้สารชีวภาพ ปริมาณการเก็บรักษา ตำแหน่งที่เก็บรักษา การกำจัดการทำลายภาชนะบรรจุ ผู้ใช้และผู้รับผิดชอบ • ป้ายเตือน/แนะนำการใช้สารชีวภาพอย่างปลอดภัย • บันทึกการอบรมที่เกี่ยวข้อง
<p>3.4.3 ผู้ประกอบการต้องมีระบบในการคุ้มครองป้องกันชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายาก หรือชนิดใกล้สูญพันธุ์ รวมทั้งถิ่นที่อยู่ของสัตว์เหล่านั้น ต้องมีการกำหนดเขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองให้เหมาะสมกับขนาดและพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ โดยมีการควบคุมการทำลายสภาพป่าไม้ การล่าสัตว์จับสัตว์น้ำ และวางกับดัก</p>	-	-

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
ผู้ประกอบการต้องมีมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากสัตว์รบกวน เชื้อโรค ไฟ และพืชรุกราน (invasive plant introduction) โดยอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันและควบคุมโดยวิธีชีวภาพมากกว่าการใช้สารเคมี	-	-
3.4.4 ผู้ประกอบการต้องมีการรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศให้คงอยู่และเพิ่มความสมบูรณ์โดยวิถีธรรมชาติ ซึ่งรวมถึง	-	-
3.4.4.1 การเกิดและขยายพันธุ์ป่าไม้ ควรเลือกพันธุ์ไม้ประจำถิ่นมากกว่าพันธุ์ไม้ต่างถิ่นในการปลูกป่าหรือการบูรณะระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม ในกรณีที่มีการใช้ชนิดต่างถิ่นต้องมีการควบคุมและป้องกัน เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อระบบนิเวศ และมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ	-	-
3.4.4.2 ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ และระบบนิเวศ ความหลากหลายขององค์ประกอบของสวนป่าต้องได้รับการยอมรับเพื่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ นิเวศ และสังคม ความหลากหลายนี้อาจรวมถึงขนาดและการกระจายของพื้นที่ป่าที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ จำนวน และองค์ประกอบของชนิดพันธุ์ตลอดจนชั้นอายุและโครงสร้างระบบนิเวศ	-	-

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3.4.4.3 การปกป้องวัฏจักรธรรมชาติ ที่มีผลต่อการผลิตของระบบนิเวศ	-	-
3.4.5 ผู้ประกอบการต้องมีการปกป้องตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของระบบนิเวศที่มีอยู่ภายในภูมิทัศน์นั้น และบันทึกไว้ในแผนที่	-	-
3.4.6 ผู้ประกอบการต้องจัดทำและปฏิบัติตามคำแนะนำที่เขียนไว้เพื่อควบคุมการกัดเซาะ ลดความเสี่ยงหายจากการทำไม้ การสร้างถนน และการรบกวนใด ๆ จากการใช้เครื่องมือกล รวมถึงต้องปกป้องแหล่งน้ำ	จัดทำขั้นตอนการทำไม้ การสร้างถนน และการรบกวนใดๆจากการใช้เครื่องมือกล เพื่อลดผลกระทบจากการกัดเซาะ และการปกป้องแหล่งน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> • แผนปฏิบัติการ ในการทำไม้ การสร้างถนน และการใช้เครื่องมือกล • บันทึกหรือรายงานการประเมินปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องแหล่งน้ำและการกัดเซาะ • มีขั้นตอนการทำไม้ การสร้างถนนและการใช้เครื่องมือกล โดยขั้นตอนการดำเนินการดังกล่าว ต้องสะท้อนถึงการลดผลกระทบจากการกัดเซาะ และการปกป้องแหล่งน้ำ • บันทึกผลการดำเนินการในการทำไม้ การสร้างถนน และการใช้เครื่องมือกล • บันทึกการดำเนินกิจกรรมและการตรวจสอบการกัดเซาะของหน้าดิน • ข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3.4.7 ผู้ประกอบการต้องระบุถึงความสำคัญหรือคุณค่าของพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์และวิธีการดูแลรักษา	มีการชี้บ่งพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์และกำหนดวิธีการดูแลรักษา (ถ้ามี)	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกชี้บ่งพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์ และระบุในแผนที่ • แผนการจัดการพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีคุณค่าสูงควรแก่การอนุรักษ์ และวิธีการดูแลรักษา • บันทึกผลการดำเนินการ

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3.5 การใช้ประโยชน์จากป่าไม้		
3.5.1 การจัดการป่าไม้ต้องก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคมที่ได้จากผลผลิตจากป่าหรือการบริการในรูปแบบต่าง ๆ	มีการจัดการป่าไม้และผลผลิตจากป่าหรือการบริการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • แผนธุรกิจการจัดการป่าไม้และผลผลิตจากป่าหรือการบริการต่าง ๆ • บันทึกผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ เช่น ผลประกอบการสวนป่า งบดุลและงบกำไรขาดทุน • บันทึกผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ค่าใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนงานวิจัย • บันทึกผลการดำเนินงานด้านสังคม เช่นสวัสดิการ การศึกษา รายได้ของชุมชน สุขภาพอนามัย
	ผู้ประกอบการต้องสามารถอยู่รอดได้ทางเศรษฐกิจ แม้มีค่าใช้จ่ายในการรับผิดชอบอย่างเต็มรูปแบบทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ เช่น ผลประกอบการสวนป่า งบดุลและงบกำไรขาดทุน • สภาพข้อเท็จจริง
3.5.2 ผู้ประกอบการต้องพยายามหาจุดแข็งและสร้างความหลากหลายของผลผลิตในเชิงเศรษฐกิจ โดยหลีกเลี่ยงการพึ่งพาผลผลิตเพียงชนิดเดียว	สร้างความหลากหลายของผลผลิตในเชิงเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการตลาด (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนการจัดการป่าไม้) • รายงานผลผลิตจากป่าหรือการบริการต่าง ๆ • บันทึกผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ เช่น ผลประกอบการสวนป่า งบดุลและงบกำไรขาดทุน
3.5.3 ผู้ประกอบการต้องวางแผนการตัดไม้ การเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ ไม่เกินระดับที่สามารถผลิตและดำรงอยู่อย่างยั่งยืน	มีการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ในระดับที่สามารถผลิตและดำรงอยู่อย่างถาวร	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการใช้ประโยชน์จากป่าไม้รายปี และแผนการสำรวจอัตราการเพิ่มพูนผลผลิตไม้รายปี • บันทึกปริมาณไม้ที่ทำการ • บันทึกอัตราการเพิ่มพูนผลผลิตไม้รายปี
3.5.4 ผู้ประกอบการต้องรักษาไว้และส่งเสริมคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้และบริการต่าง ๆ เช่น คุณค่าและความสำคัญในการเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารและการนันทนาการ	มีการรักษาไว้และส่งเสริมคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้และบริการต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> • หลักฐานการส่งเสริมชุมชนในท้องถิ่นให้รู้คุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ ความสำคัญในการเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์ในการนันทนาการ • บันทึกการเผยแพร่ให้ความรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่น

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
		<ul style="list-style-type: none"> บันทึกการเข้ามาดำเนินการกิจกรรมของชุมชนในท้องถิ่น
<p>3.5.5 ผู้ประกอบการต้องลดการสูญเสียที่เกี่ยวข้องกับการทำไม้ การทำถนน หรือการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ให้เหลือน้อยที่สุด</p>	<p>มีการลดการสูญเสียที่เกี่ยวข้องกับการทำไม้ การทำถนน หรือการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ให้น้อยที่สุด</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการลดการสูญเสียจากกิจกรรมการทำไม้ การทำถนน หรือการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากป่าไม้ บันทึกผลการดำเนินการตามมาตรการที่ได้กำหนดไว้
<p>3.5.6 ผู้ประกอบการต้องส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าไม้โดยชุมชนในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม</p>	-	-
<p>3.6 การติดตามตรวจสอบและการประเมินผล</p>		
<p>3.6.1 การประเมินเพื่อพิจารณาว่าเป็นป่าที่มีคุณค่าในด้านการอนุรักษ์ ผู้ประกอบการต้องทำอย่างครบถ้วนเหมาะสมกับขนาดและความเข้มข้นของการจัดการป่าไม้</p>	-	-
<p>3.6.2 ในกรณีที่มีการให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์และทางเลือกในการดูแลรักษา ผู้ประกอบการต้องพิจารณาสัดส่วนการปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และเหตุผลของการไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>การให้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการรับรอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> บันทึกคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ รายงานการดำเนินการตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คำชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
<p>3.6.3 แผนการจัดการของผู้ประกอบการต้องมีการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ เพื่อประเมินสภาพป่าไม้ ผลที่ได้ของผลิตผลป่าไม้</p>	<p>มีการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> แผนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังการจัดการป่าไม้ โดยเฉพาะเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดพื้นที่ของการจัดการป่าไม้ - สภาพป่าไม้

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>การตรวจสอบย้อนกลับ (chain of custody) กิจกรรมด้านบริหาร และผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>การติดตามตรวจสอบสวนป่า รวมถึงการประเมินแนวโน้มของผลกระทบด้านสังคมและนิเวศทั้งในบริเวณสวนป่าและภายนอกสวนป่า (เช่น การสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ ผลกระทบต่อแหล่งน้ำและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนในท้องถิ่น) ให้เหมาะสมกับขนาดและความหลากหลายของการดำเนินกิจกรรมตามที่ระบุในข้อ 3.2 และ 3.4</p> <p>ผู้ประกอบการต้องไม่ปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นแปลงขนาดใหญ่เว้นแต่ได้มีการทดลองหรือทราบจากประสบการณ์ว่าพืชดังกล่าวไม่เป็นพืชรุกรานสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในการใช้ที่ดินเพื่อการปลูกสวนป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ประโยชน์และการเข้าถึงของคนในท้องถิ่น</p>		<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตจากป่าไม้ (การติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้และการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้รายปี) - การตรวจสอบย้อนกลับ - ผลกระทบด้านสังคม - ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม • รายงานหรือบันทึกผลการติดตามตรวจสอบและแผนระวางจัดการป่าไม้ตามรายการต่าง ๆ ข้างต้น • บันทึกผลผลิตไม้และผลผลิตจากไม้ต้องสามารถสอบย้อนกลับถึงประวัติแหล่งที่มาของไม้ได้

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
	<p>ติดตามตรวจสอบรวมถึงการประเมินแนวโน้มของผลกระทบด้านสังคมและนิเวศทั้งในบริเวณสวนป่าและภายนอกสวนป่า</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการติดตามตรวจสอบการจัดการป่าไม้ โดยเฉพาะเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - การประเมินแนวโน้มของผลกระทบด้านสังคมของชุมชน <ul style="list-style-type: none"> ○ ผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนในท้องถิ่น - การประเมินแนวโน้มของผลกระทบระบบนิเวศป่าไม้ <ul style="list-style-type: none"> ○ การสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ ○ ผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ○ ผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ○ ผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ○ ผลกระทบจากการใช้สารเคมี ○ ผลกระทบต่อภูมิทัศน์ • รายงานหรือบันทึกผลการติดตามตรวจสอบการจัดการป่าไม้ตามรายการต่าง ๆ ข้างต้น • สภาพจากข้อเท็จจริงในพื้นที่
	<p>ไม่มีการปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นแปลงขนาดใหญ่ เว้นแต่ได้มีการทดลองหรือทราบจากประสบการณ์ว่า พืชดังกล่าวไม่เป็นพืชรุกราน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการป่าไม้โดยเฉพาะในด้านการปลูกพืชเชิงเดี่ยว • ศึกษาผลกระทบต่อนิเวศจากการปลูกพืชต่างถิ่นหรือพืชรุกราน • รายงานหรือบันทึกผลการวิเคราะห์ทางเลือกจากการศึกษาผลกระทบข้างต้น • รายงานหรือบันทึกผลการปลูกพืชต่างถิ่นหรือพืชรุกราน • ผังแสดงพื้นที่แปลงปลูกพืชต่างถิ่นหรือพืชรุกราน • สภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
<p>3.6.4 ผู้ประกอบการต้องมีการกำหนดความถี่และความเข้มข้นของกระบวนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับขนาดความซับซ้อนและความเปราะบางของสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบกระบวนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังควรทำอย่างสม่ำเสมอในช่วงเวลาที่สามารถเปรียบเทียบผลและประเมินการเปลี่ยนแปลงได้ การติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังต้องดำเนินการทุกปีเพื่อประเมินประสิทธิภาพของมาตรการต่าง ๆ</p>	<p>มีการกำหนดความถี่ของการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังให้เหมาะสมกับขนาดความซับซ้อนและความเปราะบางของสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบอย่างสม่ำเสมอ ในช่วงเวลาที่สามารถเปรียบเทียบผลและประเมินการเปลี่ยนแปลงได้ การติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังต้องดำเนินการทุกปี เพื่อประเมินประสิทธิภาพของมาตรการต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังอย่างน้อยปีละครั้ง ในช่วงเวลาที่สามารถเปรียบเทียบผลและประเมินการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม • บันทึกผลการประเมินผลการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวัง ทั้งด้านบริหารและผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม • มาตรการในการป้องกันและการแก้ไขในกรณีที่เกิดการประเมินพบว่าไม่เป็นไปตามแผนการจัดการที่วางไว้ หรือการดำเนินการก่อนให้เกิดผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
<p>3.6.5 การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต้องรวมถึงการรวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่จำเป็นต่อการเฝ้าระวัง ซึ่งอย่างน้อยผู้ประกอบการต้องมีตัวชี้บ่งชี้ดังต่อไปนี้</p>	<p>มีการรวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่จำเป็นต่อการเฝ้าระวัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานผลการวิจัยและผลการเฝ้าระวัง
<p>3.6.5.1 ผลที่ได้จากการเก็บเกี่ยวผลิตผลป่าไม้ทั้งหมด</p>	<p>มีรายงานผลการเก็บเกี่ยวผลิตผลป่าไม้ทั้งหมด</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการเก็บเกี่ยวผลิตผลจากป่าไม้
<p>3.6.5.2 อัตราการเติบโตการฟื้นฟู และสภาพป่าไม้</p>	<p>มีการเก็บรวบรวมข้อมูลอัตราการเติบโตการฟื้นฟู และสภาพป่าไม้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการติดตามการเจริญเติบโตของไม้ • บันทึกผลการฟื้นฟูสภาพป่าไม้และสภาพทั่วไปของป่าไม้
<p>3.6.5.3 องค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ของพันธุ์พืชและสัตว์</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>3.6.5.4 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากปฏิบัติการเก็บเกี่ยว และอื่น ๆ</p>	<p>มีการรวบรวมข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากปฏิบัติการเก็บเกี่ยว และอื่น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากปฏิบัติการเก็บเกี่ยวและอื่น ๆ
<p>3.6.5.5 ค่าใช้จ่าย ผลิตผล และประสิทธิภาพของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>	<p>มีการรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่าย ผลิตผล และประสิทธิภาพของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกข้อมูลค่าใช้จ่าย ผลิตผล และประสิทธิภาพของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

ข้อกำหนด (criteria)	การดำเนินการตามข้อกำหนด (activities)	หลักฐานที่ใช้ในการทวนสอบหรือตัวชี้วัด (indicators)
3.6.6 ผู้ประกอบการต้องจัดทำเอกสารที่สามารถใช้ตรวจสอบและเฝ้าระวังผลผลิตจากป่าไม้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นตามกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ	มีเอกสารที่สามารถใช้ตรวจสอบและเฝ้าระวังผลผลิตจากป่าไม้ได้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นตามกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกผลการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และแสดงถึงการดำเนินการตามระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนที่ได้จัดทำไว้
3.6.7 ผู้ประกอบการต้องนำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังไปใช้และแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการ รวมทั้งต้องมีไว้เพื่อเผยแพร่	มีการนำผลที่ได้จากการเฝ้าระวังไปใช้และแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการ รวมทั้งต้องมีไว้เพื่อเผยแพร่	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกการปฏิบัติการแก้ไขและการป้องกันจากผลการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผนการจัดการ • บันทึกการเผยแพร่ผลการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผนการจัดการที่ได้รับการร้องขอ (ถ้าไม่เป็นความลับ)
3.7 การบันทึกผล		
3.7.1 ผู้ประกอบการต้องบันทึกผลการดำเนินการตามแผนการจัดการและการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานนี้ โดยผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ	มีบันทึกผลการดำเนินการตามแผนการจัดการและการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานนี้ โดยผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ	บันทึกผลการดำเนินการตามแผนการจัดการระบบ การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน และการปฏิบัติต่าง ๆ
3.7.2 บันทึกต้องสามารถชี้บ่ง อ่านได้ และสามารถสอบกลับถึงกิจกรรมมีวิธีการในการจัดเก็บและรักษาไว้เพื่อที่จะสามารถเรียกใช้ได้ โดยง่ายมีการป้องกันจากการทำลายหรือสูญหาย และต้องกำหนดระยะเวลาการจัดเก็บบันทึก	มีบันทึกต้องสามารถชี้บ่ง อ่านได้ และสามารถสอบกลับถึงกิจกรรม มีวิธีการในการจัดเก็บและรักษาไว้เพื่อที่จะสามารถเรียกใช้ได้โดยง่าย มีการป้องกันจากการทำลายหรือสูญหาย และต้องกำหนดระยะเวลาการจัดเก็บบันทึก	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกต้องจัดทำให้สามารถอ่านได้ • เอกสารกำหนดวิธีการจัดเก็บ สามารถชี้บ่งค้นหาได้ง่ายและสามารถสอบกลับถึงกิจกรรมที่ดำเนินการได้ • มีการกำหนดวิธีการเก็บรักษาที่สามารถป้องกันจากการทำลายหรือสูญหาย กำหนดระยะเวลาจัดเก็บ (ระยะเวลาจัดเก็บบันทึกบางอย่างต้องสอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด) • หลักฐานแสดงระบบการสำรองข้อมูลในกรณีจัดเก็บในระบบอิเล็กทรอนิกส์